

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

DLA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 17
UL. MIODOWA 18, 09-400 PŁOCK

OPRACOWAŁ

ZATWIERDZIŁ

RZECZOZNAWCA DO SPRAW ZABEZPIECZEŃ
PRZECIWPOŻAROWYCH

Dariusz Ostrowski
mgr inż. Dariusz Ostrowski
Nr upr. 475/2005

Płock, grudzień 2018r.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO POWINNA ZNAJDOWAĆ SIĘ
W MIEJSCU DOSTĘPNYM DLA EKIP RATOWNICZYCH

Wykaz telefonów alarmowych	4
ROZDZIAŁ I	
Wstęp	5
1. Cel opracowania instrukcji	5
2. Podstawy prawne oraz dokumenty, niezbędne w opracowaniu instrukcji	5
3. Zakres stosowania instrukcji	6
4. Czynności zabronione i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej	7
5. Zagrożenie pożarowe, potencjalne źródła powstania pożaru	9
6. Potencjalne drogi rozprzestrzeniania się pożaru	10
7. Sposoby zapewnienia odpowiednich warunków ewakuacji	12
8. Odpowiedzialność	13
ROZDZIAŁ II	13
Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem	
1. Odległość od obiektów sąsiadujących;	16
2. Powierzchnia obiektu, wysokość i liczba kondygnacji	17
3. Parametry pożarowe występujących substancji palnych;	17
4. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego	19
5. Ocena zagrożenia wybuchem	19
6. Przeznaczenie budynków , kategoria zagrożenia ludzi , przewidywana liczba osób w poszczególnych pomieszczeniach	19
7. Podział obiektu na strefy pożarowe	22
8. Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budynku	23
9. Warunki ewakuacji, oświetlenie awaryjne	24
10. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych, a w szczególności: wentylacyjnej, ogrzewczej, gazowej, elektroenergetycznej, odgromowej	27
11. Dobór urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w obiekcie	27
12. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru	30
13. Drogi pożarowe	30
ROZDZIAŁ III	31
Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym.	
ROZDZIAŁ IV	41
Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego miejscowego zagrożenia	
1. Alarmowanie	41
2. Wstrzymanie pracy	43
3. Gaszenie	44

4. Zasady ewakuacji osób i mienia z obiektu	44
5. Zabezpieczenie pogorzeliska	47
6. Procedura ewakuacji uczniów i pracowników Szkoły Podstawowej Nr 17	47
ROZDZIAŁ V Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane	55
ROZDZIAŁ VI Warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	57
ROZDZIAŁ VII Sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji	61
ROZDZIAŁ VIII Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami	63
ROZDZIAŁ IX Wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję	65
ROZDZIAŁ X Wzory druków i załączników	65
Rejestr zmian i aktualizacja instrukcji	78

WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH

TELEFON RATUNKOWY	112
POGOTOWIE RATUNKOWE	999
STRAŻ POŻARNA	998
POLICJA	997
POGOTOWIE GAZOWE	992
STRAŻ MIEJSKA	986

WYKAZ TELEFONÓW SŁUŻBOWYCH

DYREKTOR	<i>IMIĘ I NAZWISKO</i>	
	<i>NR TELEFONU</i>	
I Z-CA DYREKTORA	<i>IMIĘ I NAZWISKO</i>	
	<i>NR TELEFONU</i>	
II Z-CA DYREKTORA	<i>IMIĘ I NAZWISKO</i>	
	<i>NR TELEFONU</i>	

*Numery telefonów i ewentualnie nazwiska osób funkcyjnych należy na bieżąco aktualizować w celu sprawnego przebiegu informacji

ROZDZIAŁ I

WSTĘP

1. Cel opracowania instrukcji

Celem opracowania jest ustalenie wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie użytkowania budynku Szkoły Podstawowej Nr 17 w Płocku.

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dn. 24 sierpnia, 1991 r.(tekst jednolity Dz.U.2018, poz. 620) definiuje ochronę przeciwpożarową, jako kompleks zadań mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu zapewniając ochronę przeciwpożarową jest obowiązany:

- przestrzegania przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwacje oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnienia osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie bezpieczeństwo i możliwości ewakuacji,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe wymagania w tym zakresie określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (DZ. U. 2010r., nr 109, poz. 719), Polskich Normach i innych przepisach szczegółowych. Stosowanie tych wymagań w praktyce, w sferze organizacyjnej i w obszarze technicznych środków zabezpieczeń, realizowane jest poprzez określenie zadań poszczególnym pracownikom, stosownie do ich kompetencji.

2. Podstawy prawne oraz dokumenty, niezbędne w opracowaniu instrukcji

1. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dn. 24 sierpnia 1991 r. (tekst jednolity Dz.U.2018, poz. 620).

2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę, oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz.U.2015.1422 z późn. zmianami).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (DZ. U. 2010r. , nr 109, poz. 719).
5. Paweł Borowski Poradnik zakładowego pracownika ochrony przeciwpożarowej. Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych Warszawa 1989.
6. Inne akty prawne, normy, plany i instrukcje, czasopisma obejmujące zagadnienia z zakresu ochrony ppoż., bhp nie przywołane bezpośrednio w niniejszym opracowaniu.
7. Projekt budowlano-wykonawczy przebudowy pomieszczeń szkolnych w ramach zadania „Przystosowanie budynku szkolnego przy ul. Miodowej 18 w Płocku dla potrzeb funkcjonowania Szkoły Podstawowej Nr 17”. Projektant mgr inż. Arch. Aleksandra Kruszyna-Ksepko nr upr. Wa-44/99. Projekt opracowano 29 listopada 2017r.
8. Ekspertyza techniczna stanu ochrony przeciwpożarowej budynku użyteczności publicznej Szkoły Podstawowej Nr 17 w Płocku ul. Miodowa 18, 09-400 Płock. Autorzy ekspertyzy: mgr inż. Piotr Głowała Rzeczoznawca ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych UPR. 540/2011, dr inż. Marek Kapela Rzeczoznawca budowlany UPR. 314/96 wg CRRB. Ekspertyzę opracowano w m-cu listopad 2017r.

3. Zakres stosowania instrukcji

Niniejsza instrukcja została opracowana na podstawie Ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dn. 24 sierpnia 1991 r. (tekst jednolity Dz.U.2018, poz. 620) oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (DZ. U. 2010r. , nr 109, poz. 719). Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony ppoż. oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

Instrukcja niniejsza zawiera podstawowe wiadomości dotyczące przyczyn powstawania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a także zasad zapobiegania tym zjawiskom oraz przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych w tym zakresie.

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania zawartych w niej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy bez względu na stanowisko służbowe i rodzaj wykonywanej pracy.

Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników innych firm, prowadzących działalność, świadczących usługi na terenie obiektu, a także inne osoby czasowo przebywające na jego terenie.

Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem. Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z postanowieniami instrukcji stanowi załącznik nr 1. Oświadczenie powinno być przechowywane w aktach osobowych pracownika.

Instrukcja traci ważność w całości lub części w przypadku zmian technologicznych, konstrukcyjnych i organizacyjnych które mają wpływ na bezpieczeństwo pożarowe.

4. Czynności zabronione i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

1. Używanie otwartego ognia, palenia tytoniu i stosowanie innych czynności mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
 - a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 22 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochrony przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (Dz. U. Nr 263, poz. 2203),
 - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
 - c) w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa;
2. Użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolą, o zakresie i częstotliwości wynikającej z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia.
3. Garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu.
4. Rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu

składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze.

5. Rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla, lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów.
6. Składowanie poza budynkami, w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki, materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu.
7. Użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawianych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.
8. Przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 °C,
 - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V.
9. Stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki.
10. Instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtykowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
11. Składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganej wartości.
12. Składowanie materiałów palnych na nieużytkowych poddaszach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach.
13. Zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie.
14. Lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych.
15. Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - b) przeciwwybuchowych urządzeń odciążających
 - c) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,

- d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
- e) wyjść ewakuacyjnych albo okien do ekip ratowniczych.
- f) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej.

Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat:

1. Utrzymują urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej.
2. Wyposażają obiekty, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych, w przeciwpożarowe wyłączniki prądu.
3. Umieszczają w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.
4. Oznakowują, znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa:
 - a) drogi ewakuacyjne oraz pomieszczenia, w których w myśl przepisów techniczno-budowlanych wymagane są co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
 - b) miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
 - c) miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - d) miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
 - e) pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo,
 - f) drabiny ewakuacyjne, pojemniki z maskami ucieczkowymi, miejsca zbiórki do ewakuacji, miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,
 - g) przeciwpożarowe zbiorniki wodne.

5. Zagrożenie pożarowe, potencjalne źródła powstania pożaru

Zagrożeniem pożarowym nazywa się wszystkie czynniki i okoliczności, które stwarzają warunki do powstania pożaru i jego rozprzestrzeniania się, a także tworzenie się gazów i dymów toksycznych zagrażających życiu ludzi.

Zagrożenie pożarowe nie wynika z temperatury płomieni, lecz z produktów spalania. Produkty te to trujące gazy. Decyduje o tym wszechobecność tworzyw sztucznych takich jak sztuczne ubrania, stolarkę, dywany, okładziny ścian i meble, materace, podbicia krzeseł i foteli, które są wykonywane z gąbki.

Zagrożenie może także pochodzić od takich źródeł:

1. Energia mechaniczna (np. zaiskrzenie mechaniczne lub tarcie elementów urządzeń technologicznych).
2. Iskra elektryczna, będącą wynikiem niesprawności instalacji elektrycznej lub brakiem instalacji odprowadzającej ładunki elektrostatyczne z elementów urządzeń technologicznych.
3. Przeciążenie a następnie zwarcie, głównie w skutek podłączenia odbiorników dużej mocy.
4. Używanie otwartego ognia lub palenie tytoniu, użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym
5. Nieprzestrzeganie wymagań ochrony ppoż. wymienionych w instrukcjach technologiczno-ruchowych.
6. Brak nadzoru i konserwacji urządzeń i instalacji elektrycznych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, uziemających, odgromowych i zabezpieczających.
7. Nieprzestrzeganie przepisów przeciwpożarowych.
8. Zaproszenie ognia przez użytkowników obiektu.
9. Zaproszenie ognia podczas prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.
10. Umyślne podpalenie.

6. Potencjalne drogi rozprzestrzeniania się pożaru

Rozprzestrzenianie się pożaru spowodowane jest ruchami ciepła poprzez:

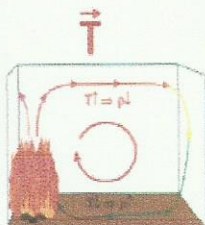
- a) konwekcję naturalną,
- b) promieniowanie ciepłe,
- c) przewodzenie ciepłe.
- d)

Rys. Rozprzestrzenianie ciepła podczas pożaru

Przekazywanie ciepła

Przewodzenie

Cząsteczki przekazują energię innym cząsteczkom w wyniku drgań i zderzeń.

Konwekcja – unoszenie

Konwekcja to przenoszenie ciepła wywołane przemieszczaniem się płynów (gazów i cieczy). W warunkach pożaru wywołwana różnicą temperatur (konwekcja swobodna).

Promieniowanie ciepłe

Promieniowanie ciepłe to promieniowanie elektromagnetyczne wywołane ruchem cieplnym atomów lub cząsteczek jakiegoś ciała.

Ciepło unoszących się prądów powietrza oraz gorących gazów zdolne jest do ogrzania materiałów palnych znajdujących się na jego drodze do temperatury zapalenia, co powoduje rozprzestrzenienie się pożaru. Duży wpływ na to zjawisko może mieć również zawalenie się palącej konstrukcji obiektu, co powoduje wzmożenie procesu palenia.

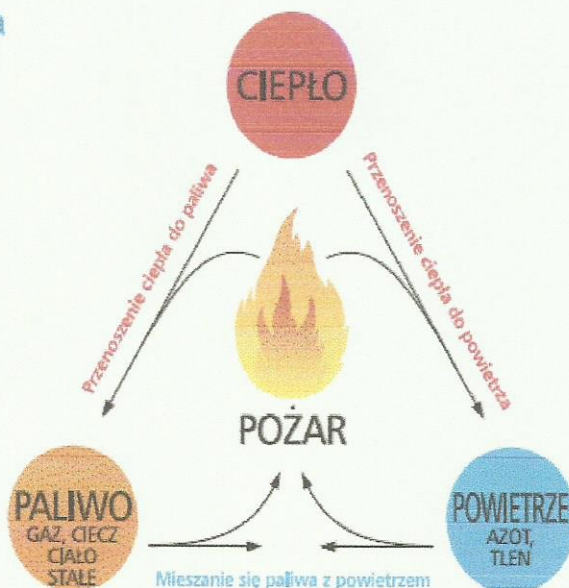
Możliwe jest również, iż ciepło z palącego się materiału, obiektu czy pomieszczenia drogą promieniowania cieplnego może spowodować zapalenie się materiałów palnych lub łatwopalnych znajdujących się w bezpośredniej bliskości.

Wymienionym wyżej zjawiskom fizycznym rozwoju pożaru mogą towarzyszyć nieodłącznie warunki i okoliczności im sprzyjające a mianowicie:

- nagromadzone materiały palne, często w nadmiernych ilościach i ułożone chaotycznie,
- palne elementy wystroju wnętrz,
- układ funkcjonalny otworów drzwiowych i okiennych (wentylacja pożarowa)
- późne zauważenie pożaru za przyczyną niedoskonałego dozoru fizycznego nad obiektem,
- późne powiadomienie jednostek Państwowej Straży Pożarnej o zaistniałym zdarzeniu,
- nieumiejętne prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych przed przybyciem na miejsce akcji jednostek profesjonalnych,
- brak, niewystarczająca ilość lub nieodpowiedni rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- zatarasowane i zastawione drogi pożarowe (dojazdowe) do obiektu,
- zastawione korytarze i inne wewnętrzne drogi komunikacji wewnętrznej stanowiące drogi ewakuacyjne

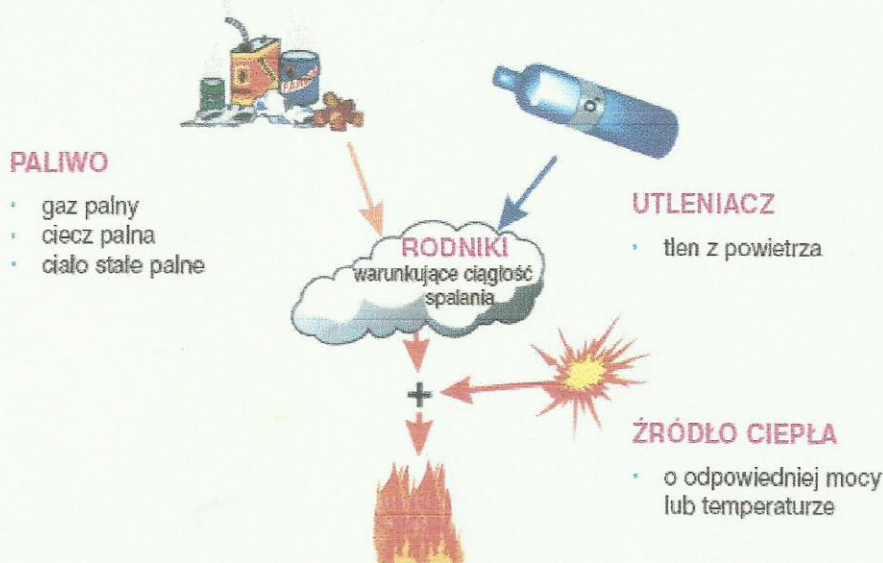
Na rys. przedstawiono w sposób graficzny podstawowe warunki, jakie muszą być spełnione, aby powstał pożar.

Warunki powstania
pożaru

Na następnym rys. przedstawiono podstawowe warunki spalania

Cztery warunki spalania

Drogi rozprzestrzeniania się pożaru

1. W kierunku poziomym pożar rozprzestrzenia się wzdłuż ciągów komunikacyjnych na poszczególnych kondygnacjach.
2. W kierunku pionowym pożar rozprzestrzenia się poprzez:
 - oknami po elewacji budynku,
 - klatkami schodowymi,
 - kanałami wentylacji.

Pożar może rozprzestrzeniać się również poprzez systemy połączeń technologicznych między pomieszczeniami.

Wśród przyczyn rozprzestrzeniania się pożarów, a tym samym powodowania strat pożarowych, są nie tylko techniczne warunki budowlane i składowania, ale również:

- zbyt późne zauważenie pożaru (z powodu braku dozoru lub niesumiennego wypełniania obowiązków pracowniczych),
- zbyt późne powiadomienie o pożarze Państwowej Straży Pożarnej (z powodu zaniedbania lub braku telefonu na miejscu wypadku),
- nieumiejętne działanie ratowniczo-gaśnicze prowadzone przez pracowników.

7. Sposoby zapewnienia odpowiednich warunków ewakuacji

Zgodnie z rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (DZ. U. 2010r. , nr 109, poz. 719) , w celu zapewnienia osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie, powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej

lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:

- 1) zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- 2) zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- 3) zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń
- 4) zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu;
- 5) zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi;
- 6) zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.

Odpowiednie warunki ewakuacji określają przepisy techniczno-budowlane.

8. Odpowiedzialność

Za realizację zadań określonych w niniejszej instrukcji oraz za przestrzeganie podanych w niej zasad postępowania odpowiedzialna jest osoba wyznaczona przez właściciela - Administrator.

ROZDZIAŁ II

Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem

Przedmiotem opracowania instrukcji jest budynek Szkoły Podstawowej Nr 17, zlokalizowany w Płocku przy ul. Miodowej 18.

Obiekt ze względu na przeznaczenie i sposób użytkowania zakwalifikowany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL I (sala gimnastyczna zawierająca pomieszczenia przeznaczone dla jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami – stanowi odrębną strefę pożarową) i ZL III (użyteczności publicznej – pozostała część Szkoły stanowiąca odrębną strefę pożarową) oraz pomieszczenia produkcyjno - magazynowe o gęstości obciążenia ogniowego do 500 MJ/m^2 (pomieszczenia techniczne i magazynowe usytuowane na poziomie piwnicy oraz pomieszczenie wymiennika ciepła zlokalizowane na

parterze). Na parterze, I piętrze i II piętrze znajdują się pomieszczenia przeznaczone użytkowane przez Szkołę Podstawową (sale zajęć, pokój nauczycielski, sekretariat, gabinet dyrektora, toalety, stołówka, itd.).

W dniu 17 lipca 2017 roku funkcjonariusze Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Płocku przeprowadzili w budynku Gimnazjum Nr 4 im. Obrońców Płocka 1920 roku (obecnie po reformie Szkoły Podstawowej Nr 17) czynności kontrolno-rozpoznawcze w zakresie kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w celu wydania opinii. Podczas czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy przeciwpożarowe.

W związku ze stwierdzonymi podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych nieprawidłowościami, Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Płocku wydał dwie decyzje administracyjne znak: MZ.55860.77.3.2017.MS i znak: MZ.55860.77.4.2017.MS z dnia 10.08.2017 r. nakazujące usunięcie stwierdzonych podczas czynności kontrolnych nieprawidłowości. W związku z brakiem możliwości spełnienia wymagań warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, przede wszystkim w zakresie szerokości biegów i spoczników klatek schodowych oraz szerokości poziomych dróg ewakuacyjnych, opracowana została ekspertyza techniczna dotycząca stanu ochrony przeciwpożarowej w trybie § 2 ust. 3a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (J. t. Dz. U. z 2015 r. poz. 1422) dotycząca stanu ochrony przeciwpożarowej tego obiektu.

W ekspertyzie zawarto rozwiązania zastępcze zapewniające wymagany poziom bezpieczeństwa pożarowego w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości dotyczących;

- szerokości spoczników klatek schodowych K1 i K2 wynoszącej min. 1,3 m, przy wymaganej szerokości 1,5 m;
- szerokości spoczników klatki schodowej K3 wynoszącej min. 0,78 m, przy wymaganej szerokości 0,8 m;
- wysokości stopni w biegach klatki schodowej K3 wynoszącej 0,278 m, przy dopuszczalnej wysokości 0,2 m;
- szerokości drzwi wyjściowych z pomieszczeń ogólnodostępnych i higieniczno-sanitarnych w budynku wynoszącej min. 0,70 m przy wymaganej szerokości 0,90 m;
- szerokości drzwi wyjściowych z pomieszczeń technicznych i gospodarczych w budynku wynoszącej min. 0,60 m, przy wymaganej szerokości 0,80 m;
- szerokości drzwi wyjściowych z klatki schodowej K3 wynoszącej 1,00 m, przy wymaganej szerokości 1,20 m;
- szerokości drzwi wyjściowych na drodze ewakuacyjnej z klatki schodowej K 1 na zewnątrz budynku wynoszącej 0,90 m i 0,85 m, przy wymaganej szerokości 1,20 m;

- wysokości drzwi stanowiących wyjścia z pomieszczeń technicznych i gospodarczych w budynku wynoszącej 1,70 m, przy wymaganej wysokości wynoszącej 2 m;
- wysokości drzwi stanowiących wyjścia z pomieszczeń innych niż techniczne i gospodarcze w budynku wynoszącej 1,90 m, przy wymaganej wysokości wynoszącej 2 m;
- przesuwnych drzwi z pomieszczeń magazynu sprzętu sportowego oraz magazynu spożywczego bez zapewnienia ich automatycznego otwarcia oraz samoczynnego rozsunięcia i pozostawienia w pozycji otwartej w wyniku zasygnalizowania pożaru przez system wykrycia dymu.

Mazowiecki Komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej Postanowieniem WZ. 5595.668.1.2017 z dnia 15 stycznia 2018r. wyraził zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w inny sposób niż to określono w przepisach techniczno-budowlanych dla przedmiotowego niskiego budynku szkoły podstawowej nr 17 w Płocku, zlokalizowanego przy ul. Miodowej 18 w Płocku polegającego na:

- 1.) Wyposażeniu klatek schodowych K1 i K2 oraz poziomych dróg ewakuacyjnych w obiekcie w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne o natężeniu oświetlenia co najmniej 1 lx i czasie działania 1 godziny;
- 2.) Wyposażeniu obiektu w zwiększoną o 100% w stosunku do normatywu ilości środka gaśniczego znajdującego się w gaśnicach;
- 3.) oznakowaniu stopni w biegach klatki schodowej K3 prowadzących do piwnicy żółto – czarnymi pasami;
- 4.) Rozbudowaniu istniejącego systemu sygnalizacji pożarowej o :
 - czujki dymu umieszczone na drogach ewakuacyjnych oraz w pomieszczeniu szatni usytuowanych na parterze w tej części budynku;
 - ręczne ostrzegacze pożarowe (ROP) umieszczone na drogach ewakuacyjnych w części trzykondygnacyjnej;
 - elektroztrzymacze zamontowane przy drzwiach przeciwpożarowych na granicy strefy pożarowej w części trzykondygnacyjnej;
 - rolety w klasie odporności ogniowej EI 15 zamontowane w obudowie dróg ewakuacyjnych pomiędzy korytarzem, a pomieszczeniem szatni sterowane przez ww. system;
 - pulpit sterowniczy wyniesiony do pomieszczenia ze stałym nadzorem personelu;
- 5.) Zastosowaniu w obiekcie monitoringu wizyjnego pomieszczeń i terenu zewnętrznego;
- 6.) Zastosowaniu w obiekcie systemu rozgłoszeniowego z możliwością ogłaszania komunikatów;

Pod warunkiem:

- 1) rozbudowy systemu sygnalizacji pożarowej w budynku w sposób zapewniający ochronę całkowitą poziomych dróg ewakuacyjnych w części trzykondygnacyjnej obiektu, zgodnie z założeniami standardów technicznych w tym zakresie;
- 2) wydzielenia pomieszczeń serwerowni oraz pomieszczenia węzła cieplnego jako odrębnych stref pożarowych;

3) zamknięcia włazów do kanałów do kanałów technologicznych znajdujących się pod obiektem (w pomieszczeniach woźnych na parterze korytarzu przy klatce schodowej K1 i w sali lekcyjnej nr 8) klapami o klasie odporności ogniowej EI 30;

4) zastosowania drzwi przeciwpożarowych o klasie odporności ogniowej EI 60 pomiędzy strefą pożarową SP1 oraz SP2 na parterze z zapewnieniem dodatkowego parametru dymoszczelności.

Podczas prowadzonych prac budowlanych w obiekcie w roku 2018 związanych z dostosowaniem obiektu do spełnienia wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w inny sposób niż to określono w przepisach techniczno-budowlanych dla przedmiotowego budynku szkoły nie wszystkie wymagania zostały zrealizowane, które zawarto w postanowieniu Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego oraz ekspertyzie technicznej tj.:

- nie dostosowano obudowy poziomych dróg ewakuacyjnych do wymaganej klasy odporności ogniowej EI 15 (okno przy pomieszczeniu woźnych na parterze obiektu) oraz otwory wyposażone w otwieralne kraty (pomiędzy pomieszczeniami szatni, a korytarzami służące do odbioru/wydawania ubrań);
- nie wydzielono pomieszczenia rozdzielni elektrycznej jako odrębnej strefy pożarowej - ścianami i stropem o klasie odporności ogniowej REI 120 oraz drzwiami o klasie odporności ogniowej EI 60;
- nie oddzielono piwnicy od pozostałej części obiektu drzwiami o wymaganej klasie odporności ogniowej EI 30 na poziomie parteru – drzwi prowadzące z zaplecza kuchennego do klatki schodowej K 3;
- w pomieszczeniu sali gimnastycznej przeznaczonej dla więcej niż 50 osób na podłodze znajduje się parkiet bez potwierdzonej klasy reakcji na ogień, a na ścianach zamontowano drewniane drabinki sportowe bez potwierdzonej klasy reakcji na ogień;
- pomieszczenie jadalni zlokalizowane na parterze obiektu w części ZL III i przeznaczone dla więcej niż 50 osób nie zostało podzielone na dwa pomieszczenia - jadalni i świetlicy;
- nie wydzielono pomieszczenia węzła cieplnego jako odrębnej strefy pożarowej;
- nie dokonano zamknięcia włazów do kanałów technologicznych znajdujących się pod obiektem (w pomieszczeniach woźnych na parterze korytarzu przy klatce schodowej K1 i w sali lekcyjnej nr 8) klapami o klasie odporności ogniowej EI 30;
- nie dokonano właściwego podziału obiektu w pionie na strefy pożarowe na każdej kondygnacji;
- nie wyposażono obiektu w zwiększoną o 100% w stosunku do normatywu ilość środka gaśniczego znajdującego się w gaśnicach.

1. Odległość od obiektów sąsiadujących

Budynek usytuowany jest na działkach o numerach ewidencyjnych gruntu 363/17 i 363/18 o łącznej powierzchni 12 035,00 m² i w odległości :

- 12,0 m od granicy działki o numerze ewidencyjnym gruntu 361/5 (droga publiczna – ulica Miodowa),
- od 10,5 m do 51,0 m od granicy działki o numerze ewidencyjnym gruntu 363/16,
- 6,5 m od granicy działki o numerze ewidencyjnym gruntu 365/4 (droga publiczna – ulica Harcerza Stefana Zawidzkiego),
- 1,5 m od granicy działki o numerze ewidencyjnym gruntu 363/20 (działka należy do terenu Szkoły Podstawowej Nr 17).

Najbliższy obiekt (budynek mieszkalny wielorodzinny) usytuowany jest na sąsiedniej działce w odległości około 22,5 m od budynku Szkoły Podstawowej.

2. Powierzchnia obiektu, wysokość i liczba kondygnacji

Tabela Nr 1 Dane techniczne budynku.

Lp.	Dane techniczne	
1.	Powierzchnia zabudowy budynku .	2 074,63 m ²
2.	Powierzchnia wewnętrzna budynku .	3 978,98 m ²
3.	Kubatura budynku w tym sala gimnastyczna 3995,00 m ³ , a Szkoła 10306 m ³	14 301,00 m ³
4.	Wysokość budynku	11,24 m Budynek kwalifikuje się do grupy budynków niskich (N).
5.	powierzchnia użytkowa parteru	1 876,26 m ²
6.	powierzchnia użytkowa I piętra	984,36 m ² ,
7.	powierzchnia użytkowa II piętra	984,36 m ²
8.	powierzchnia użytkowa piwnicy	134,00 m ²
9.	długość budynku	84,74 m
10.	szerokość budynku	61,53 m
11.	Ilość kondygnacji nadziemnych	3
12.	Ilość kondygnacji podziemnych	1

3. Parametry pożarowe występujących substancji palnych

W budynku są używane materiały niebezpieczne pożarowo – w pomieszczeniach kuchennych używany jest gaz ziemny (metan) służący do podgrzewania posiłków.

Gaz ziemny jest to mieszanina gazów – metanu z innymi gazami palnymi oraz związkami niepalnymi. Skład gazu zależy od miejsca jego wydobywania oraz istotnie zależy od technologii zgazowania.

Właściwości fizyczne i chemiczne gazu ziemnego :

- stan skupienia - gaz.
- barwa – bezbarwny.
- zapach – produkt nawaniany, zapach wyczuwalny, nieprzyjemny, ostry,
- wartość opałowa – od 24 MJ/m³ do 31 MJ/m³,
- dolna granica wybuchowości – 4,4-5,3 % obj. (dla metanu),

- górna granica wybuchowości – 14,8 % obj. (dla metanu),
- gęstość par – $0,72 \div 0,76 \text{ kg/m}^3$ (warunki normalne),
- gęstość względna – 0,5 – 0,7 w stosunku do powietrza (gaz lżejszy od powietrza),
- palność - skrajnie łatwopalny F+, R 12,
- temperatura zapłonu – - 188°C ,
- temperatura samozapłonu – 480 – 630°C
- początkowa temperatura wrzenia – - 161°C,
- rozpuszczalność – w wodzie poniżej 3,5 % obj., rozpuszcza się w większości rozpuszczalników organicznych.

Pozostałe materiały palne, które mogą występować w obiekcie to materiały palne stanowiące jego wyposażenie i wystrój oraz składowane w magazynach podręcznych powiązanych

funkcjonalnie z częścią ZL obiektu, takie jak :

- papier,
- opakowania z tworzyw sztucznych,
- wyroby z drewna i materiałów drewnopochodnych (stoliki i krzesła, meble),
- pianki poliuretanowe w meblach,
- wykładziny podłogowe,
- ubrania, buty,
- artykuły spożywcze,
- obudowy komputerów oraz sprzętu TV. i AGD.

Tabela Nr 2 Parametry pożarowe występujących substancji palnych.

Lp.	Substancja - materiał	charakterystyka
1.	drewno, materiały drewnopochodne	– łatwo palny, – temperatura zapalenia 300 °C – 400 °C, – ciepło spalania 16,0 MJ/kg - 18.0 MJ/kg
2.	papier, karton	– łatwo palny, – temperatura zapalenia 230°C, w stanie rozluźnionym pali się intensywnie i szybko – ciepło spalania 16 MJ/kg
3.	polietylen (PE),	– łatwo zapalny, o małej odporności na działanie ciepła, – polietylen pali się żółtym świecącym płomieniem, w środku niebieski, po krótkim okresie palenia spadają krople stopionego materiału, przy czym płomień utrzymuje się na kroplach; – temperatura zapalenia 420 °C, – podczas palenia wydzielają duże ilości dymu, – ciepło spalania 40.3 MJ/kg

<i>Lp.</i>	<i>Substancja - materiał</i>	<i>charakterystyka</i>
4.	Polipropylen (PP)	– ciało stałe w temp. 20 °C, – łatwo palny, – podczas spalania wydzielają duże ilości dymu i gazów toksycznych, – ciepło spalania 43 MJ/kg
5.	Pianka poliuretanowa	– palny, – temperatura zapalenia 410 °C, – ciepło spalania 26 MJ/kg
6.	Poliamid	– palny, samogasnący, – temperatura zapalenia 230 °C, – ciepło spalania 29 MJ/kg
7.	Poliester	– palny, – pali się po zapaleniu bez obecności zewnętrznego źródła ciepła, – temperatura zapalenia 235 °C, – ciepło spalania 31 MJ/kg
8.	Wyroby gumowe	– palny, – temperatura zapalenia 340 °C, – ciepło spalania 40 MJ/kg
9.	Wyroby spożywcze	– palny, – temperatura zapalenia 440 °C - 540 °C . – ciepło spalania 15 MJ/kg – 18 MJ/kg

4. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego

W strefach zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL nie określa się gęstości obciążenia ogniowego. W analizowanym budynku znajdują się pomieszczenia produkcyjno-magazynowe (pomieszczenia techniczne i gospodarcze usytuowane na poziomie piwnicy oraz pomieszczenia wężła c. o., rozdzielni elektrycznej i serwerowni usytuowane na parterze i I piętrze) pomieszczenia zamknięte, w których gęstość obciążenia ogniowego wynosi do 500 MJ/m².

5. Ocena zagrożenia wybuchem

W budynku nie występują pomieszczenia ani strefy zagrożona wybuchem.

6. Przeznaczenie budynków , kategoria zagrożenia ludzi , przewidywana liczba osób w poszczególnych pomieszczeniach :

Zgodnie z § 209 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (J.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 1422 z późn. zm.) budynek z uwagi na przeznaczenie i sposób

użytkowania zakwalifikowany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL III (użyteczności publicznej) – Szkoły Podstawowej oraz sala gimnastyczna przeznaczona dla ponad 50 osób nie będących jej stałymi użytkownikami zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL I (liczba osób i kwalifikacja została opracowana na podstawie informacji uzyskanych dyrektora i dokumentacji projektowej budynku).

W budynku przewiduje się przebywanie maksymalnie do 700 osób (tylko w przypadku uroczystości szkolnych lub konkursów/festiwali szkolnych), a na co dzień maksymalnie do 600 osób :

Tabela Nr 3 Przewidywana ilość osób w budynku

Piwnica	Nie przewiduje się przebywania osób na stałe
I kondygnacja nadziemna	Maksymalnie do 210 osób
II kondygnacja nadziemna	Maksymalnie do 220 osób
III kondygnacja nadziemna	Maksymalnie do 220 osób

Tabela Nr 4 Przewidywana ilość osób w pomieszczeniach.

Nr pomieszczenia		Przewidywana ilość osób	Uwagi
Przewidywana ilość osób na kondygnacji podziemnej			
Nr 1	Magazyn warzyw		
Nr 2	Pomieszczenie konserwatora		
Nr 3	Piwnica		
Nr 4	Piwnica		
Nr 5	Piwnica		
Nr 6	Piwnica		
Nr 7	Piwnica		
Nr 8	Korytarz		
Przewidywana ilość osób na I kondygnacji sala gimnastyczna			
Nr 1	Gabinet stomatologa		
Nr 2	Magazyn sprzętu		
Nr 3	Pomieszczenie gospodarcze		
Nr 4	Pokój nauczycielski		
Nr 5	Toaleta		
Nr 6	Toaleta dla niepełnosprawnych		
Nr 7	Przebieralnia		
Nr 8	Przebieralnia		
Nr 9	Przebieralnia		
Nr 10	Toaleta		
Nr 11	Toaleta męska		
Nr 12	Toaleta		
Nr 13	Przebieralnia		
Nr 14	Siłownia		
Nr 15	Korytarz		
Nr 16	Sala gimnastyczna		
Przewidywana ilość osób na II kondygnacji budynku szkoły			
Nr 1	Sekretariat		
Nr 2	Gabinet dyrektora		
Nr 3	Sala lekcyjna		
Nr 4	Sala lekcyjna		
Nr 5	Biblioteka		
Nr 6	Sala lekcyjna		

Nr 7	Sala lekcyjna		
Nr 8	Sala lekcyjna		
Nr 9	Holl		
Nr 10	Korytarz		
Nr 10a	Korytarz łącznika		
Nr 11	Korytarz		
Nr 12	Szatnia		
Nr 13	Pomieszczenie kierownika		
Nr 14	Pomieszczenie intendentki		
Nr 15	Pomieszczenie pielęgniarki		
Nr 16	Toaleta damska		
Nr 17	Toaleta męska		
Nr 18	Łazienka nauczycieli		
Nr 18a	Schówek		
Nr 19	Magazynek		
Nr 20	Pomieszczenie woźnych		
Nr 21	Wiatrołap		
Nr 22	Pomieszczenie technika		
Nr 23	Pomieszczenie socjalne		
Nr 24	Jadalnia		
Nr 24a	Świetlica		
Nr 24b	Magazyn spożywczy		
Nr 24c	Zmywalnia		
Nr 24d	Przygotownia		
Nr 24e	Przedśionek		
Nr 24f	Wiatrołap		
Nr 25	Węzeł c.o.		
Nr 27	Szatnia		
Przewidywana ilość osób na III kondygnacji budynku szkoły			
Nr 65a	Zaplecze		
Nr 65 -66	Sala lekcyjna		
KL	Klatka schodowa		
Nr 53	Sala lekcyjna		
Nr 53a	Zaplecze		
Nr 54 - 58	Sala lekcyjna		
H	Holl		
Nr 59	Pracownia zajęć kor. – komp.		
Nr 59a	Gabinet logopedy		
Nr 60	Sala rewalidacyjna		
Nr 61a	Toaleta damska		
Nr 61b	Toaleta męska		
Nr 61c	Toaleta nauczycieli		
Nr 62	Schówek		
Nr 62a	Pomieszczenie socjalne		
Nr 63	Gabinet pedagoga		
Nr 64	Sala lekcyjna		
Nr 64a	Zaplecze		

UWAGA Należy na bieżąco aktualizować stan ilościowy osób przebywających w poszczególnych pomieszczeniach w celu sprawnego przebiegu informacji. Stan ilości osób przebywających w pomieszczeniach należy aktualizować i uzupełniać ołówkiem w tabel oraz w części rysunkowej, który stanowi załącznik do instrukcji.

Nr 7	Sala lekcyjna		
Nr 8	Sala lekcyjna		
Nr 9	Holl		
Nr 10	Korytarz		
Nr 10a	Korytarz łącznika		
Nr 11	Korytarz		
Nr 12	Szatnia		
Nr 13	Pomieszczenie kierownika		
Nr 14	Pomieszczenie intendentki		
Nr 15	Pomieszczenie pielęgniarki		
Nr 16	Toaleta damska		
Nr 17	Toaleta męska		
Nr 18	Łazienka nauczycieli		
Nr 18a	Schówek		
Nr 19	Magazynek		
Nr 20	Pomieszczenie woźnych		
Nr 21	Wiatrołap		
Nr 22	Pomieszczenie technika		
Nr 23	Pomieszczenie socjalne		
Nr 24	Jadalnia		
Nr 24a	Świetlica		
Nr 24b	Magazyn spożywczy		
Nr 24c	Zmywalnia		
Nr 24d	Przygotownia		
Nr 24e	Przedśionek		
Nr 24f	Wiatrołap		
Nr 25	Węzeł c.o.		
Nr 27	Szatnia		
Przewidywana ilość osób na III kondygnacji budynku szkoły			
Nr 65a	Zaplecze		
Nr 65 -66	Sala lekcyjna		
KL	Klatka schodowa		
Nr 53	Sala lekcyjna		
Nr 53a	Zaplecze		
Nr 54 - 58	Sala lekcyjna		
H	Holl		
Nr 59	Pracownia zajęć kor. – komp.		
Nr 59a	Gabinet logopedy		
Nr 60	Sala rewalidacyjna		
Nr 61a	Toaleta damska		
Nr 61b	Toaleta męska		
Nr 61c	Toaleta nauczycieli		
Nr 62	Schówek		
Nr 62a	Pomieszczenie socjalne		
Nr 63	Gabinet pedagoga		
Nr 64	Sala lekcyjna		
Nr 64a	Zaplecze		

UWAGA Należy na bieżąco aktualizować stan ilościowy osób przebywających w poszczególnych pomieszczeniach w celu sprawnego przebiegu informacji. Stan ilości osób przebywających w pomieszczeniach należy aktualizować i uzupełniać ołówkiem w tabel oraz w części rysunkowej, który stanowi załącznik do instrukcji.

7. Podział obiektu na strefy pożarowe

Obecnie analizowany budynek Szkoły Podstawowej Nr 17 o łącznej powierzchni 3 978,98 m² jest podzielony na dwie strefy pożarowe:

Tabela Nr 5 Podział na strefy pożarowe budynku szkoły.

Lp.	Strefy pożarowe	
1.	Strefa pożarowa SP 1	o powierzchni 814,10 m ² zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL I obejmująca pomieszczenie sali gimnastycznej przeznaczone dla ponad 50 osób nie będących jej stałymi użytkownikami (liczba osób i kwalifikacja na podstawie informacji uzyskanych od dyrektora) wraz z pomieszczeniami zaplecza sali (szatnie, toalety, itp.).
2.	Strefa pożarowa SP 2	o powierzchni 3 164,88 m ² zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL III obejmująca trzykondygnacyjną część szkolną wraz z łącznikiem i piwnicą.

Po wykonaniu prac dostosowawczych do wymagań przepisów, obiekt będzie podzielony na sześć stref pożarowych :

Tabela Nr 5.1 Podział na strefy pożarowe budynku szkoły zgodnie ze wskazaniem ekspertyzy oraz postanowieniem KW PSP.

Lp.	Strefy pożarowe	
1.	Strefa pożarowa SP 1	o powierzchni 814,10 m ² zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL I obejmująca pomieszczenie sali gimnastycznej przeznaczone dla ponad 50 osób nie będących jej stałymi użytkownikami (liczba osób i kwalifikacja na podstawie informacji uzyskanych od dyrektora) wraz z pomieszczeniami zaplecza sali (szatnie, toalety, itp.).
2.	Strefa pożarowa SP 2	O powierzchni 1593,25 m ² zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL III obejmująca połowę trzykondygnacyjnej części szkolnej wraz z łącznikiem, piwnicą i klatką schodową K 2 i K 3
3.	Strefa pożarowa SP 3	o powierzchni 1496,74 m ² zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL III obejmująca połowę trzykondygnacyjnej części szkolnej z klatką schodową K 1
4.	Strefa pożarowa SP 4	o powierzchni 3,56 m ² zakwalifikowana do pomieszczeń produkcyjno – magazynowych o gęstości obciążenia ogniowego $Q_d \leq 500 \text{ MJ/m}^2$ obejmująca pomieszczenie rozdzielni elektrycznej zlokalizowane na parterze obiektu
5.	Strefa pożarowa SP 5	o powierzchni 7,86 m ² zakwalifikowana do pomieszczeń produkcyjno – magazynowych o gęstości obciążenia ogniowego $Q_d \leq 500 \text{ MJ/m}^2$ obejmująca pomieszczenie serwerowni zlokalizowane

		na I piętrze obiektu
6.	Strefa pożarowa SP 6	o powierzchni 16,76 m ² zakwalifikowana do pomieszczeń produkcyjno – magazynowych o gęstości obciążenia ogniowego $Q_d \leq 500 \text{ MJ/m}^2$ obejmująca pomieszczenie wężła c. o. zlokalizowane na parterze obiektu

8. Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budynku:

Odporność pożarowa budynku jest własnością elementów budowlanych mierzona ona czasem, podczas którego element ten może spełniać wyznaczone funkcje w warunkach pożaru. Klasa odporności pożarowej budynku uzależniona jest od gęstości obciążenia ogniowego strefy pożarowej, kategorii zagrożenia życia ludzi, od ilości kondygnacji oraz grupy wysokości do jakiej jest zaliczony budynek.

Zgodnie z § 212 ust. 2 warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie [1], dla niskiej (N), trzykondygnacyjnej części budynku zakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, wymagana klasa odporności pożarowej budynku „C”.

Zgodnie z § 216 ust. 1 warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie [1], elementy budynku odpowiednio do jego klasy odporności pożarowej powinny spełniać co najmniej wymagania określone w poniższej tabeli :

Tabela Nr 6 Klasa odporności pożarowej budynku

Nazwa elementu budynku	Wymagana klasa odporności ogniowej	Materiały i wyroby budowlane, z których wykonano elementy budynku
Główna konstrukcja nośna	R 60	żelbetowa słupowo-ryglowa, wewnętrzne ściany nośne murowane
Ściany zewnętrzne	EI 30	murowana z bloczków gazobetonowych
Ściany wewnętrzne	EI 15	murowane z bloczków gazobetonowych na zaprawie cementowo - wapiennej
Stropy	REI 60	żelbetowe płyty kanałowe
Konstrukcja dachu	R 15	stropodach z żelbetowych płyt kanałowych
Przekrycie dachu	RE 15	płyty korytkowe kryte papą

Zgodnie z § 212 ust. 2 warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie [1], dla niskiej (N), jednokondygnacyjnej części budynku zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, wymagana klasa odporności pożarowej budynku „D”.

Elementy budynku odpowiednio do jego klasy odporności pożarowej powinny spełniać co najmniej wymagania określone w poniższej tabeli :

Tabela Nr 7 Klasa odporności pożarowej budynku.

Nazwa elementu budynku	Wymagana klasa odporności ogniowej	Materiały i wyroby budowlane, z których wykonano elementy budynku
Główna konstrukcja nośna	R 30	Żelbetowa słupowo-ryglowa, wewnętrzne ściany nośne murowane
Ściany zewnętrzne	EI 30	murowana z bloczków gazobetonowych
Ściany wewnętrzne	-	murowane z bloczków gazobetonowych na zaprawie cementowo - wapiennej
Stropy	REI 30	żelbetowe nad pomieszczeniami szatni, zaplecza sali itp.
Konstrukcja dachu	-	kratownice stalowe nad salą gimnastyczną oraz stropodach żelbetowy nad pozostałą częścią
Przekrycie dachu	-	papa asfaltowa na płytach korytkowych

Elementy budynku odpowiednio do jego klasy odporności pożarowej powinny być nierozprzestrzeniające ognia. Obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych (korytarzy) powinna być w klasie odporności ogniowej EI 15.

Biegi i spoczniki schodów oraz pochylnie służące do ewakuacji w klasie odporności ogniowej R 60.

9. Warunki ewakuacji, oświetlenie awaryjne

W celu zapewnienia osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwość ewakuacji z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniając możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub strefy objętej pożarem. Dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także powinny być zastosowane odpowiednie techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Do celów ewakuacji w budynku zastosowanie mają poziome i pionowe drogi ewakuacyjne.

Pionowymi drogami ewakuacyjnymi są klatki schodowe. Poziomymi drogami ewakuacyjnymi są korytarze na poziomie kondygnacji podziemnej oraz nadziemnych.

1. Ilość wyjść ewakuacyjnych.

W budynku przewiduje się jedno pomieszczenie przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób (sala gimnastyczna). Wyjścia z pomieszczeń na kondygnacjach nadziemnych prowadzą do innych pomieszczeń (przejście przez dwa i trzy pomieszczenia) lub na drogi ewakuacyjne (korytarz), a następnie otwartymi klatkami schodowymi na zewnątrz budynku. Z budynku na zewnątrz prowadzi 6 wyjść, w tym 6 wyjść ewakuacyjnych (z korytarza głównego przez wiatrołap, po jednym z klatek schodowych K 1 i K 3, z korytarza przy sali gimnastycznej, dwa z korytarza – główne wejście do obiektu).

2. Szerokość i wysokość wyjść ewakuacyjnych.

Szerokość drzwi w świetle ościeżnicy wychodzących z ogólnodostępnych pomieszczeń użytkowych (w tym z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych) na drogi ewakuacyjne lub na zewnątrz budynku wynosi od 0,60 m (dotyczy dwóch sztuk drzwi z toalet nauczycieli) i od 0,70 m w pozostałych przypadkach, a wysokość w świetle ościeżnicy wynosi od 1,90 m. Szerokość jednego skrzydła czynnego w drzwiach dwuskrzydłowych wychodzących z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne wynosi od 0,90 m w świetle ościeżnicy, a wysokość wynosi od 1,95 m w świetle ościeżnicy. Szerokość drzwi w świetle ościeżnicy wychodzących z pomieszczeń technicznych, gospodarczych do innych pomieszczeń lub na drogi ewakuacyjne wynosi od 0.70 m, a wysokość w świetle ościeżnicy wynosi od 1.90 m. Szerokość drzwi stanowiących wyjścia z obiektu (w tym wyjścia ewakuacyjne) wynosi w świetle od 0,85 m dla drzwi jednoskrzydłowych i od 1,30 m (0,90 m dla skrzydła czynnego) dla drzwi dwuskrzydłowych. Wysokość drzwi w świetle ościeżnicy stanowiących wyjścia z budynku wynosi od 1,95 m.

3. Kierunki i sposoby otwierania drzwi.

Drzwi stanowiące wyjścia ewakuacyjne z budynku otwierają się na zewnątrz. Drzwi stanowiące wyjścia z pomieszczeń otwierają się w większości na zewnątrz pomieszczeń i częściowo do wewnątrz pomieszczeń. Drzwi otwierające się na zewnątrz pomieszczeń nie zmniejszają szerokości drogi ewakuacyjnej poniżej wymaganych wartości.

4. Przejścia ewakuacyjne.

Długość przejścia ewakuacyjnego od najdalszego miejsca w pomieszczeniu do wyjścia na drogę ewakuacyjną nie przekracza 40 m i wynosi od 5 m do 25 m. W większości przypadków przejście prowadzi przez jedno pomieszczenie. W części obiektu przejście prowadzi przez dwa lub trzy pomieszczenia. Szerokość przejścia ewakuacyjnego wynosi co najmniej 0,9 m w całym obiekcie.

5. Dojścia ewakuacyjne.

Dopuszczalna długość dojścia ewakuacyjnego w strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia życia ludzi ZL III przy jednym dojściu, nie może przekraczać 30 m, w tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej, a przy dwóch dojściach długość dojścia ewakuacyjnego nie może przekraczać 60 m. W rozpatrywanym obiekcie z uwagi na podział obiektu na strefy pożarowe długość dojścia ewakuacyjnego została skrócona do 30 m.

6. Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych (korytarzy).

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych (korytarzy) jest większa niż wymagana 1,4 m i wynosi co najmniej 1,60 m. Korytarze stanowiące drogę ewakuacyjną w budynku o długości około 70 m, zostały podzielone na odcinki nie dłuższe niż 50 m przy zastosowaniu przegród z drzwiami o klasie odporności ogniowej EI60S.

7. Wysokość drogi ewakuacyjnej.

Wysokość poziomych dróg ewakuacyjnych na kondygnacja nadziemnych wynosi od

3,17 m i nie występują lokalne obniżenia.

8. Klatki schodowe.

W budynku znajdują się trzy klatki schodowe oznaczone symbolami K 1, K 2 i K 3.

Klatka schodowa K 1

Klatka schodowa K 1 usytuowana jest w skrajnej części budynku, łączy ze sobą 3 kondygnacje i przewidziana jest do ewakuacji maksymalnie do 220 osób z 1 i 2 piętra. Klatka schodowa K 1 jest dwubiegowa, otwarta na korytarze. Biegi i spoczniki schodów są wykonane z żelbetu i zapewniają wymaganą klasę odporności ogniowej R 60. Z klatki schodowej K 1 droga ewakuacyjna prowadzi bezpośrednio na zewnątrz budynku. Szerokość biegów klatki schodowej K 1 jest większa niż wymagane 1,20 m i wynosi co najmniej 1,30 m. Biegi są zawężone miejscowo przez poręcze do szerokości 1,17 m. Szerokość spoczników częściowo jest mniejsza niż wymagane 1,50 m i wynosi od 1,32 m. Spoczniki dodatkowo są miejscowo zawężone maksymalnie do szerokości 1,13 m przez poręcz i/lub kratę zabezpieczającą okna. W biegach klatki schodowej pomiędzy spocznikami jest od 4 do 12 stopni. Wysokość stopni w biegach klatki schodowej wynosi maksymalnie 0,170 m.

Klatka schodowa K 2

Klatka schodowa K 2 usytuowana jest w centralnej części budynku, łączy ze sobą 3 kondygnacje i przewidziana jest do ewakuacji maksymalnie do 220 osób z 1 i 2 piętra. Klatka schodowa K 2 jest dwubiegowa, otwarta na korytarze. Biegi i spoczniki schodów są wykonane z żelbetu i zapewniają wymaganą klasę odporności ogniowej R 60. Z klatki schodowej K 2 droga ewakuacyjna prowadzi na zewnątrz budynku przez hol bez innej funkcji użytkowej a następnie wiatrołap. Szerokość biegów klatki schodowej K 1 jest większa niż wymagane 1,20 m i wynosi co najmniej 1,32 m. Biegi są zawężone miejscowo przez poręcze do szerokości 1,18 m. Szerokość spoczników częściowo jest mniejsza niż wymagane 1,50 m i wynosi od 1,3 m. Spoczniki dodatkowo są miejscowo zawężone maksymalnie do szerokości 1,13 m przez poręcz i/lub kratę zabezpieczającą okna. W biegach klatki schodowej pomiędzy spocznikami jest od 11 do 12 stopni. Wysokość stopni w biegach klatki schodowej wynosi maksymalnie 0,175 m.

Klatka schodowa K 3

Klatka schodowa K 3 usytuowana jest w części kuchennej budynku, łączy ze sobą kondygnację parteru z kondygnacją podziemną i nie jest przewidziana do celów ewakuacji. Klatka schodowa K 3 jest dwubiegowa, całkowicie zamknięta. Biegi i spoczniki schodów są wykonane z żelbetu i zapewniają wymaganą klasę odporności ogniowej R 60. Z klatki schodowej K 3 droga ewakuacyjna prowadzi bezpośrednio na zewnątrz budynku. Szerokość biegów klatki schodowej K 3 jest większa niż wymagane 0,80 m i wynosi co najmniej 0,8 m. Biegi nie zostały dodatkowo zawężone. Szerokość spoczników częściowo jest mniejsza niż wymagane 0,80 m i wynosi od 0,78 m. Spoczniki nie zostały dodatkowo zawężone poniżej wymaganych wymiarów. W biegach klatki schodowej pomiędzy spocznikami jest od 3 do 8 stopni.

Wysokość stopni w biegach klatki schodowej wynosi do 0,278 m.

Schody wewnętrzne w pomieszczeniu węzła c.o.

Schody są jednobiegowe, biegi i spoczniki schodów są wykonane z żelbetu.

Szerokość biegu wynosi co najmniej 1,2 m. Na poziom węzła prowadzi 6 stopni.

Wysokość stopni wynosi do 0,270 m.

9. Elementy wykończenia wnętrz.

Do wykończenia wnętrz zastosowano materiały i wyroby trudno zapalne.

Sufity w budynku wykonane są z materiałów niepalnych, niezapalnych i niekapiących pod wpływem ognia.

10. Drogi ewakuacyjne (korytarze) w budynku są wyposażone w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne.

10. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych, a w szczególności: wentylacyjnej, grzewczej, gazowej, elektroenergetycznej, odgromowej

Obiekt wyposażony został w następujące instalacje i urządzenia :

- W budynku zastosowano wentylację grawitacyjną.
- W budynku zastosowano centralne ogrzewanie z sieci miejskiej.
- W budynku znajduje się instalacja wodociągowa zimnej i ciepłej wody.
- W budynku znajduje się instalacja kanalizacyjna.
- W budynku zastosowano instalację elektryczną do oświetlenia pomieszczeń oraz zasilania gniazd wtyczkowych.
- Do pomieszczenia kuchni usytuowanej na parterze doprowadzono gaz ziemny zasilający urządzenia grzewcze w postaci kuchni gazowej o mocy 32,5 kW oraz 2 taboretów gazowych każdy o mocy 10,0 kW.
- Budynek wyposażony jest w instalację odgromową w wykonaniu podstawowym.
- Budynek wyposażony jest w instalacje teletechniczne: m.in. monitoring wizyjny z zapisem obrazu na czas około 3 tygodni, informatyczna, telefoniczna.

11. Dobór urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w obiekcie

Wyposażenie przeciwpożarowe budynków można podzielić na dwie grupy:

- urządzenia przeciwpożarowe,
- podręczny sprzęt gaśniczy.

Urządzenia przeciwpożarowe

Służą do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków. Mogą być stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie.

Budynek wyposażony został w urządzenia przeciwpożarowe:

- klatki schodowe K1 i K2 oraz poziome drogi ewakuacyjne w budynku wyposażono w instalacje oświetlenia awaryjne ewakuacyjne zapewniające natężenie oświetlenia co najmniej 1 lx - załączają się w momencie zaniku napięcia podstawowego, oświetlając drogę ewakuacyjną i wskazując bezpieczny kierunek wyjścia;
- przeciwpożarowy wyłącznik prądu – odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów instalacji elektrycznej w budynku usytuowany na zewnątrz budynku przy wejściu od strony boiska;
- instalację wodociągową przeciwpożarową z hydrantami 25 mm z wężyem półsztywnym;
- system sygnalizacji pożaru (ochrona częściowa dróg ewakuacyjnych), która została rozbudowana o następujące elementy:
 - w sposób zapewniający ochronę całkowitą poziomych dróg ewakuacyjnych w części trzykondygnacyjnej obiektu
 - czujki dymu umieszczone na drogach ewakuacyjnych co najmniej 2 szt. po każdej stronie ściany oddzielenia przeciwpożarowego w części trzykondygnacyjnej oraz w pomieszczeni szatni usytuowanych na parterze w tej części
 - ręczne ostrzegacze pożaru (ROP) umieszczone na drogach ewakuacyjnych w części trzykondygnacyjnej po każdej stronie ściany oddzielenia przeciwpożarowego
 - elektrozamiatki zamontowane przy drzwiach przeciwpożarowych na granicy stref pożarowych w części trzykondygnacyjnej
 - centrala sygnalizacji pożaru usytuowana w pomieszczenia serwerowni.

Podręczny sprzęt gaśniczy

Jest to przenośny sprzęt gaśniczy uruchamiany ręcznie, służący do zwalczania pożarów w zarodku. Do podręcznego sprzętu gaśniczego zalicza się wszelkiego rodzaju gaśnice (płynowe, pianowe, proszkowe, śniegowe), małe agregaty gaśnicze (do 25 kg. środka gaśniczego) oraz koce gaśnicze.

Obowiązek dokonania odpowiedniego doboru i rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego wynika z ustawy [1], w której to właściciele i zarządcy lub użytkownicy zobowiązani są wyposażać budynek, obiekt lub teren w podręczny sprzęt gaśniczy oraz środki gaśnicze.

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 2 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku.

Z uwagi, iż dla budynku została opracowana ekspertyza techniczna stanu ochrony przeciwpożarowej w ramach rozwiązań zastępczych w budynku powinna być podwojona ilość środka gaśniczego zawartego w gaśnicach do 4 kg na każde 100 m² powierzchni.

Tabela Nr 8. Wymagana masa środka gaśniczego w strefach pożarowych ZL

Lp.	Wymagana masa środka gaśniczego			
	Strefy pożarowe	Powierzchnia m ²	Wymagana masa środka gaśniczego	Występująca masa środka gaśniczego
1.	Strefa pożarowa SP 1 zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL I obejmująca pomieszczenie sali gimnastycznej przeznaczone dla ponad 50 osób nie będących jej stałymi użytkownikami (liczba osób i kwalifikacja na podstawie informacji uzyskanych od dyrektora) wraz z pomieszczeniami zaplecza sali (szatnie, toalety, itp.).	814,10	33	6
2.	Strefa pożarowa SP 2 zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL III obejmująca trzykondygnacyjną część szkolną wraz z łącznikiem i piwnicą.	3 164,88 m ²	127	48

W powyższej tabeli dokonano wyliczeń ilości środka gaśniczego, która powinna znajdować się w budynku. Obiekt został wyposażony w niewystarczającą ilość środka gaśniczego co jest obecnie niezgodnie z Postanowieniem KW PSP.

Występujące gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN) dotyczących gaśnic.

Rodzaj gaśnic został dostosowany do gaszenia grup pożarów A, B, C, które mogą wystąpić w obiekcie.

Tabela Nr 9. Grupy pożarów.

Grupa	Rodzaj palącego się materiału	Rodzaj środka gaśniczego
A	Ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia (drewno, papier itp. materiały)	woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
B	Ciecze palne i substancje stałe topniejące wskutek ciepła (rozpuszczalniki, pasty do podłogi, topiące się tworzywa sztuczne, olej opałowy)	piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
C	Gazy palne (gaz miejski, metan, propan-butan)	proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
F	Tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych	Specjalne piany gaśnicze

Główna grupa pożarów, która występuje w obiekcie, to grupa pożaru „A”, - ciała stałe pochodzenia organicznego, w obiekcie będą wykorzystywane inne materiały takie jak ciecze palne, oleje i tłuszcze.

W związku z powyższym obiekt został wyposażony w środki gaśnicze uniwersalne dla grupy pożaru A, B, C.

Informację o możliwości i warunkach bezpieczeństwa stosowania środka gaśniczego zawartego w gaśnicy do gaszenia urządzeń pod napięciem podaje się na gaśnicy w formie tekstu.

Sprzęt został umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach do budynku, przy klatce schodowej oraz na korytarzach.

Do sprzętu zapewniono dojście o szerokości co najmniej 1 m, odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie jest większa niż 30 m.

Miejsca usytuowania sprzętu gaśniczego oznakowano zgodnie z PN -rozmieszczenie sprzętu gaśniczego przedstawiono na rzucie kondygnacji budynku, który stanowi załącznik.

12. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynku wynosi $20 \text{ dm}^3/\text{s}$.

Powyższą ilość wody zapewnia miejska sieć wodociągowa w ramach ilości wody przewidzianej dla jednostki osadniczej:

- z hydrantu naziemnego o średnicy 80 mm zainstalowanego w odległości około 68,5 m od budynku – teren zielony pomiędzy blokiem o numerze 16 zlokalizowanym przy ulicy Miodowej, a ulicą Miodową,
- z hydrantu nadziemnego o średnicy 80 mm zainstalowanego w odległości około 55,5 m od budynku – teren zielony pomiędzy ulicą Miodową, a ulicą Ignacego Mościckiego.

W promieniu 150,0 m od obiektu znajduje się jeszcze 4 hydranty zlokalizowane m.in. przy ulicach Miodowej i Jaśminowej.

Miejsca usytuowania hydrantów nie zostały oznakowane znakami zgodnie z Polskimi Normami.

Usytuowanie hydrantu przedstawiono na szkicu sytuacyjnym, który stanowi załącznik.

13. Drogi pożarowe

Do niskiego budynku użyteczności publicznej zakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL I i ZL III o powierzchni strefy pożarowej przekraczającej 1.000 m^2 , obejmującego kondygnację nadziemną inną niż pierwsza jest wymagana droga pożarowa. Drogi pożarowe wyznaczone dla obiektu:

- zewnętrzna krawędź wewnętrznego placu na terenie Szkoły - zapewnia dostęp do każdej strefy pożarowej obiektu (wjazd od ulicy Harcerza Stefana Zawidzkiego brama o szerokości 4,90 m),

- ulica Harcerza Stefana Zawidzkiego o szerokości 6,0 m – zapewnia dostęp do strefy pożarowej ZL I (sali gimnastycznej),
- wjazd o długości 15,0 m bez możliwości zawracania za salą gimnastyczną od ulicy Harcerza Stefana Zawidzkiego bramą o szerokości 4,00 m.

Przedstawiony układ dróg pożarowych zapewnia dostęp do obiektu z co najmniej dwóch stron. Dodatkowo obiekt posiada zagwarantowany dostęp do 50 % obwodu zewnętrznego budynku, przy jego rozpiętości wynoszącej ponad 60,0 m (cały obwód obiektu wynosi 327,0 m a drogi pożarowe gwarantują dostęp do 165,80 m jego obwodu).

Usytuowanie dróg przebiegających w obrębie budynku przedstawiono na szkicu sytuacyjnym, który stanowi załącznik.

ROZDZIAŁ III

Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice występujące w obiekcie:

- Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne zapewniające natężenie oświetlenia co najmniej 1 lx
- Przeciwpowarowy wyłącznik prądu odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów instalacji elektrycznej w budynku usytuowany na zewnątrz budynku przy wejściu od strony boiska;
- Instalację wodociągową przeciwpożarową z hydrantami 25 mm z węzłem półsztywnym;
- System sygnalizacji pożaru (ochrona częściowa dróg ewakuacyjnych), która została rozbudowana o następujące elementy:
 - w sposób zapewniający ochronę całkowitą poziomych dróg ewakuacyjnych w części trzykondygnacyjnej obiektu
 - czujki dymu umieszczone na drogach ewakuacyjnych co najmniej 2 szt. po każdej stronie ściany oddzielenia przeciwpożarowego w części trzykondygnacyjnej oraz w pomieszczeni szatni usytuowanych na parterze w tej części
 - ręczne ostrzegacze pożaru (ROP) umieszczone na drogach ewakuacyjnych w części trzykondygnacyjnej po każdej stronie ściany oddzielenia przeciwpożarowego
 - elektrotrzymacze zamontowane przy drzwiach przeciwpożarowych na granicy stref pożarowych w części trzykondygnacyjnej

- pulpit wyniesiony do pomieszczenia serwerowni.

- Gaśnice

Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej właściciel budynku zapewniając ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie. Czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej mogą wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościami konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji technologiczno-ruchowej oraz instrukcji obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, powinny być przeprowadzane w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Z każdego przeglądu i konserwacji powinien zostać sporządzony protokół zawierający (w zależności od rodzaju urządzeń i sprzętu):

- sposób przeprowadzenia przeglądu/konserwacji - czy został wykonany według PN-EN, DTR producenta, innych wytycznych,
- zakres przeprowadzonych czynności serwisowych,
- wyniki pomiarów, wzory obliczeniowe, jeżeli są - wraz z ich interpretacją,
- informację o kompletności urządzeń i ich stanie technicznym,
- wnioski i zalecenia,
- dodatkowe informacje, np. termin remontu, naprawy, wymiany części itp.,
- stwierdzenie, czy urządzenie lub sprzęt są sprawne,
- zaświadczenie firmy przeprowadzającej konserwację o posiadaniu odpowiednich kwalifikacji, np. w ramach szkoleń organizowanych przez producenta, dystrybutora itp.,
- świadectwo sprawdzenia/wzorcowania urządzeń pomiarowych.

1. Konserwacja hydrantów zewnętrznych:

Hydranty zewnętrzne powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach, w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku. W ramach przeglądu wykonywane są następujące czynności:

- oględziny zewnętrzne hydrantu nadziemnego lub podziemnego
- uruchomienie i przepłukanie stojaka i komory hydrantów
- sprawdzenie zasowy hydrantowej
- dokonanie pomiaru ciśnienia hydrostatycznego i wydajności
- sprawdzenie skuteczności odwodnienia
- wystawienie "protokołu badania ciśnienia i wydajności oraz dorocznego przeglądu i konserwacji".

Konserwację hydrantów usytuowanych na miejskiej sieci wodociągowej dokonuje właściciel sieci wodociągowej.

2. Konserwacja instalacji awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego.

Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego powinna być poddawana przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach, w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku. W ramach przeglądu wykonywane są następujące czynności:

- włączany zostaje tryb pracy każdej oprawy oświetleniowej i każdego znaku oświetlonego wewnątrz z zasilaniem akumulatorowym, poprzez symulację uszkodzenia zasilania podstawowego,
- sprawdzone zostają wszystkie oprawy oświetleniowe i znaki, aby upewnić się czy prawidłowo funkcjonują,
- dokonanie pomiaru natężenia oświetlenia ewakuacyjnego,
- przywrócenie zasilania oświetlenia podstawowego i sprawdzenie wszystkich lampek kontrolnych i urządzeń w celu upewnienia się, że wskazują one na przywrócenie zasilania podstawowego,
- wystawienie "protokołu z pomiarów oświetlenia ewakuacyjnego",
- dokonanie wpisu do dziennika (jeżeli jest taki prowadzony).

Serwis i testowanie oświetlenia ewakuacyjnego w obiektach (według PN-EN 50172:2005):

a) W przypadku używania automatycznego urządzenia testującego informacje powinny być rejestrowane co miesiąc.

b) W przypadku wszystkich innych systemów testy wraz z zarejestrowaniem ich wyników powinny być wykonywane w następujący sposób:

- Codziennie - w przypadku systemów centralnego zasilania należy wizualnie kontrolować wskaźnik właściwej pracy.
- Comiesięcznie - włączyć w trybie pracy awaryjnej każdą oprawę i każdy wewnątrz oświetlany znak ewakuacyjny, poprzez symulację awarii zasilania oświetlenia podstawowego, na okres wystarczający do sprawdzenia, czy każda oprawa świeci. W tym

czasie należy sprawdzić prawidłowe funkcjonowanie wszystkich opraw oświetlenia awaryjnego i podświetlanych znaków.

- Corocznie - wykonać ten sam test co comiesięcznie, a także test pełnookresowy, połączony z pomiarem czasu pracy awaryjnej i zarejestrowaniem jego wyników.

3. Konserwacja przeciwpożarowego wyłącznika prądu

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu jest elementem bezpieczeństwa pożarowego, umożliwiającym w szczególności bezpieczne prowadzenie działań ratowniczych oraz w określonych sytuacjach, zabezpieczającym przed możliwością rozprzestrzeniania się pożaru, poprzez odcięcie dopływu energii elektrycznej do wszystkich obwodów elektrycznych. Zainstalowane w budynku przeciwpożarowe wyłączniki prądu powinny być poddawany systematycznym sprawdzeniom i kontroli prawidłowości działania tj. potwierdzenia, że dokonuje on wyłączenia energii elektrycznej w całym budynku. **Kontrole w tym zakresie powinny być przeprowadzone przynajmniej raz w roku, a wszelkie stwierdzone nieprawidłowości natychmiast eliminowane przez uprawnionego elektryka.**

Sprawdzenie właściwego funkcjonowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu dokonywane jest przez uprawnionego elektryka, który każdorazowo o wynikach kontroli informuje Administratora obiektu, a przeprowadzone próby wpisuje do książki kontroli. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek nieprawidłowości związanych z funkcjonowaniem przeciwpożarowego wyłącznika prądu, dokonywane prace naprawcze powinny zostać udokumentowane w książce kontroli, z podaniem rodzaju nieprawidłowości, sposobu jej usunięcia oraz uprawnionej osoby, która dokonała niezbędnej naprawy i daty wykonania naprawy. Przeprowadzona kontrola działania przeciwpożarowego wyłącznika prądu powinna każdorazowo obejmować sprawdzenie czy dopływ energii elektrycznej został odłączony od wszystkich obwodów elektrycznych w całym budynku oraz czy w wyniku odcięcia dopływu energii elektrycznej załączyła się instalacja oświetlenia awaryjnego.

W czasie przeglądu przeciwpożarowych wyłączników prądu zalecamy wykonanie następujących czynności

- lokalizacja wyłącznika i prawidłowość oznaczenia
- sprawdzenie wizualne stanu technicznego wyłącznika prądu
- sprawdzenie zadziałania wyłącznika – kontrola w rozdzielni elektrycznej czy zadziałanie wyłącznika ppoż. prądu spowodowało zadziałanie głównego wyłącznika
- sprawdzenie podtrzymania zasilania urządzeń i systemów, których funkcjonowanie jest niezbędne w czasie pożaru (centrale systemów ppoż., hydrofornie ppoż. itd.)
- kontrola wind jeśli takie są w obiekcie (gdzie się zatrzymują)
- sporządzenie protokołu pokontrolnego.

4. Konserwacja gaśnic.

Coroczne przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne

Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach, w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku. W ramach przeglądu wykonywane są następujące czynności:

- oględziny zewnętrzne (uszkodzenia mechaniczne, korozja, stan plomb i zawleczek),
- dla gaśnic o pojemności zbiornika powyżej 6 dm³ sprawdzenie ważności legalizacji UDT,
- sprawdzenie stopnia napełnienia środkiem gaśniczym i stanu czynnika wyrzutowego,
- sprawdzenie lokalizacji i stanu zamocowania,
- naklejenie kontrolki z datą następnego badania.

W przypadku, kiedy jest taka potrzeba (szczególnie w obiektach, gdzie znajduje się znaczna ilość gaśnic) wystawiany jest "protokół z przeglądu i konserwacji gaśnic".

Pięcioletnie przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne (tzw. naprawa gaśnic).

Podczas "naprawy" oprócz czynności wymienionych wyżej dokonywane są dodatkowo następujące czynności:

- sprawdzenie stanu technicznego wszystkich części oraz wymiana uszczelek,
- wymiana środka gaśniczego na nowy i utylizacja starego,
- wymiana lub napełnienie naboju i butli z czynnikiem napędowym (w razie potrzeby),
- naklejenie kontrolki z datą naprawy i następnego przeglądu.

5. Konserwacja systemu sygnalizacji pożaru i urządzeń współpracujących

Zakres czynności konserwacyjnych jakie powinny być wykonywane dla SSP jest dość dobrze opisany w Specyfikacji technicznej PKN-CEN/TS 54-14:2004. System sygnalizacji pożarowej – Część 14: Wytyczne planowania, projektowania, instalowania, odbioru, eksploatacji i konserwacji. W specyfikacji tej podane są dokładnie instrukcje odnośnie częstotliwości i rodzaju wykonywanych prac konserwacyjnych.

Specyfikacja techniczna CEN/TS 54-14:2004 zaleca następujące czynności konserwacyjne, podając okres ich wykonywania:

Obsługa codzienna – powinien ją wykonywać personel obiektu, a właściciel powinien ją zapewnić. Obsługa codzienna powinna polegać na sprawdzeniu:

- czy każda CSP, centrale i tablice sterownicze poszczególnych instalacji są w stanie normalnej pracy,
- czy podjęto odpowiednie działania w stosunku do poprzednich alarmów/uszkodzeń itp.,
- czy, jeżeli instalacja była wyłączona, sprawdzana lub wyciszona, to została przywrócona w stan dozoru.

Wszystkie nieprawidłowości powinny zostać odnotowane w odpowiedniej książce eksploatacji oraz bezzwłocznie usunięte.

Obsługa miesięczna – wykonywana przez personel obiektu lub osobę kompetentną. Obsługa miesięczna powinna polegać na sprawdzeniu:

- awaryjnych zespołów prądotwórczych,
- zapasów papieru, tuszu lub taśmy dla każdej drukarki,
- wskaźników (test wskaźników).

Obsługa kwartalna – właściciel obiektu powinien zapewnić aby była ona wykonana przez osoby kompetentne. Obsługa kwartalna powinna polegać na:

sprawdzeniu wszystkich zapisów w książce pracy i podjęciu niezbędnych działań aby doprowadzić do prawidłowej pracy instalacji,

- spowodowaniu zadziałania co najmniej jednej czujki lub ręcznego ostrzegacza pożarowego w każdej strefie, w celu sprawdzenia czy centrala sygnalizacji pożarowej odbiera i wyświetla określone sygnały, emituje alarmy akustyczne oraz uruchamia wszystkie inne urządzenia ostrzegawcze i pomocnicze,
- sprawdzeniu czy monitoring uszkodzeń centrali sygnalizacji pożarowej funkcjonuje prawidłowo,
- sprawdzeniu zdolności centrali sygnalizacji pożarowej do uaktywnienia wszystkich trzymaków i zwalników drzwi, kurtyn, rolet przeciwpożarowych,
- w miarę możliwości spowodowaniu zadziałania każdego łącza do straży pożarnej lub do zdalnego centrum stałej obserwacji,
- przeprowadzeniu wszystkich innych kontroli, prób określonych przez wykonawcę, dostawcę lub producenta, sprawdzeniu czy w budynku nastąpiły zmiany budowlane itp.

Wszystkie czynności powinny być zapisane w książce eksploatacyjnej. Zapisany powinien być także sposób i tryb usuwania występujących nieprawidłowości. Obsługa roczna – właściciel powinien zapewnić aby co najmniej raz w roku specjalista przeprowadził próby zalecane dla obsługi codziennej, miesięcznej i kwartalnej.

UWAGA: Przy rozległych systemach dopuszczalne jest sprawdzanie po 25% czujek przy każdej kolejnej konserwacji kwartalnej, tak aby na koniec roku mieć zadymione 100% czujek.

Obsługa roczna polega na:

- sprawdzeniu każdej czujki na poprawność działania zgodnie z zaleceniami producenta,
- sprawdzeniu zdolności centrali do uaktywnienia wszystkich funkcji pomocniczych,
- sprawdzeniu wzrokowo czy wszystkie połączenia kablowe i sprzęt są sprawne, nieuszkodzone i odpowiednio zabezpieczone,
- dokonaniu oględzin w celu ustalenia czy w budynku nastąpiły zmiany budowlane oraz czy pod każdą czujką utrzymana jest wolna przestrzeń co najmniej 0,5 m,
- należy sprawdzić również czy wszystkie ręczne ostrzegacze pożarowe są dostępne i widoczne, sprawdzeniu i przeprowadzeniu prób wszystkich baterii akumulatorów.

Należy również pamiętać o systemach o dużym stopniu złożoności tj. dużej integracji poszczególnych instalacji z systemem sygnalizacji pożarowej np. przegród przeciwpożarowych, systemu kontroli dostępu, wentylacji, sterowania windami itp. Współpraca ta powinna być zapewniona w każdej chwili i być niezawodna. W takiej sytuacji należałoby rozważyć przeprowadzanie czynności konserwacyjnych dla systemu, który wiemy że jest najbardziej zawodny w sieci wzajemnie ze sobą powiązanych instalacji np. elektrotrzymacze zamontowane przy drzwiach przeciwpożarowych, rolety w klasie odporności ogniowej sterowane przez system sygnalizacji pożaru itp.

Po zakończeniu przeglądów (kwartalnego i rocznego) stan instalacji, oceniony przez specjalistę, powinien być opisany w książce eksploatacji. Pożądane jest także sporządzanie stosownego protokołu i przekazanie go właścicielowi obiektu. W książce powinny być również zapisywane wszystkie alarmy pożarowe.

6. Konserwacja drzwi przeciwpożarowych

Podczas przeglądu technicznego drzwi ppoż. powinny być wykonane czynności:

- ogólna kontrola wzrokowa kompletności drzwi i ich osprzętu,
- kontrola kompletności oznakowania identyfikacyjnego drzwi (tabliczki znamionowe),
- ocena swobody ruchu skrzydła,

- kontrola kompletności i poprawności osadzenia uszczelek,
- kontrola poprawności funkcji zamykania drzwi;
- kontrola poprawności zadziałania regulatora kolejności zamykania skrzydeł (drzwi dwuskrzydłowe),
- weryfikacja siły niezbędnej do otwarcia drzwi, ew. regulacja samozamykacza,
- kontrola prędkości zamykania drzwi oraz siły domknięcia, ew. regulacja,
- sprawdzenie poprawności funkcjonowania wszystkich elementów zamka drzwi,
- kontrola i ew. regulacja pozostałego opcjonalnego osprzętu drzwi,
- kontrola funkcjonowania zawiasów i ich zamocowania w ościeżnicy, ew. regulacja,
- kontrola zamocowania samozamykacza, ew. dociągnięcie śrub mocujących,
- kontrola osadzenia ościeżnicy,
- po wykonaniu czynności, każde sprawdzone drzwi przeciwpożarowe powinny być zaopatrzone w naklejkę kontrolną z napisem „SPRAWDZONE” wraz z datą następnego badania, a w przypadku konieczności naprawy „DO NAPRAWY”,
- sporządzenie protokołu z przeglądu.

7. Czynności konserwacyjne urządzeń technologicznych, elektroenergetycznych, wentylacyjnych, spalinowych

W celu prawidłowej eksploatacji obiektu i urządzeń a tym samym zminimalizowania zagrożenia pożarowego urządzenia technologiczne, elektroenergetyczne podlegają okresowym kontrolom i konserwacji zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz instrukcjami technologiczno-ruchowymi.

Obiekt budowlany w czasie użytkowania powinien być poddany przez właściciela okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych). Raz na 5 lat okresowej kontroli, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia. Kontrola tą powinno być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów.

8. Zasady obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego i przeciwpożarowego wyłącznika prądu

Gaśnica śniegowa

Składa się z butli stalowej, wysokociśnieniowej, zaworu z pokrętką lub dźwignią, zaworu bezpieczeństwa, węża z dyszą lub dyszy osadzonej na krótkim przewodzie sztywnym. Środkiem gaśniczym stosowanym w urządzeniu jest dwutlenek węgla (CO_2) sprężony pod dużym ciśnieniem. Z uwagi na temperaturę krytyczną CO_2 wynoszącą $+31\text{ }^\circ\text{C}$ i możliwość samoczynnego rozładowania się butli przez zawór bezpieczeństwa po przekroczeniu tej temperatury, gaśnice śniegowe należy chronić przed nagrzewaniem od zbyt wysokiej temperatury otoczenia i promieniowania słonecznego. Uruchomienie gaśnicy polega na otwarciu zaworu za pomocą pokrętki lub (w nowszych typach) dźwigni. Wydobywający się gaz rozpręża się i przechodzi głównie w stan lotny. Część gazu osiąga stan skupienia stały osadzając się na gaszonych powierzchniach w postaci suchego śniegu. Stąd nazwa - gaśnica śniegowa. Gaśnice śniegowe mogą służyć do gaszenia wszystkich materiałów palnych.

Gaśnice proszkowe

To urządzenia o różnej wielkości zawierające w butlach proszek gaśniczy oraz dwutlenek węgla lub azot (gazy obojętne) jako wyrzutnik. W celu uruchomienia małej gaśnicy, z zaworem przy butli należy wyszarpnąć zawleczkę zabezpieczającą dźwignię, a następnie nacisnąć dźwignię otwierającą zawór. W urządzeniach większych uruchomienie polega na wbiciu zbijaka i otwarciu zaworu w prądownicze przez wyszarpięcie zawleczki i naciśnięcie dźwigni. Z uwagi na różne rozwiązania techniczne stosowane w gaśnicach proszkowych warto zapoznać się ze wskazaniem umieszczonym na etykiecie na butli. Proszek gaśniczy jest także środkiem uniwersalnym, służy do gaszenia wszystkich rodzajów pożarów, niemniej przy działaniu na urządzenie elektryczne należy zachować odstęp nie mniejszy niż 1 metr. Należy uważać także, by nie gasić urządzeń, w których napięcie przekracza 1000 V.

Koc gaśniczy

Stanowi „płachtę” z tkaniny azbestowo-bawełnianej lub z włókna szklanego, całkowicie niepalną. Koce gaśnicze przechowywane są w specjalnych futerałach. Służą do tłumienia pożaru poprzez odcięcie dostępu powietrza do strefy spalania. Nadaje się do gaszenia niedużych powierzchniowo pożarów grup A,B,C. Sposób użycia: wyjąć koc z futerału, rozłożyć i szczelnie przykryć palący się przedmiot. W przypadku gaszenia ludzi należy ratowaną osobę przewrócić i przykryć kocem.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Sterowanie wyłącznikiem jest realizowane przez naciśnięcie przycisku w wyłączniku chronionym szklaną szybą, zainstalowanym przy wejściu do budynku. Wyłącznik można uruchomić po zbitiu szybki, uniemożliwia to sterowanie nim w sposób przypadkowy oraz pozwala na bezpieczne wyłączenie zasilania przez strażaków podczas akcji gaśniczej.

ROZDZIAŁ IV

Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego miejscowego zagrożenia:

Nadrzędnym celem, któremu muszą być podporządkowane inne zadania, jest ratowanie życia ludzkiego. Każdy pracownik powinien dokładnie znać wszystkie drogi ewakuacyjne oraz możliwości wydostania się z pomieszczenia, w którym pracuje lub przebywa. Drogi ewakuacyjne są to korytarze, klatki schodowe, drzwi na drogach ewakuacyjnych, schody i wyjścia ewakuacyjne prowadzące na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej.

1. Alarmowanie

W celu podjęcia skutecznych działań ratowniczo-gaśniczych jest wczesne wykrycie miejsca powstania pożaru przez pracowników w godzinach pracy lub służby dozoru po godzinach pracy, a przez to obowiązek i możliwość natychmiastowego powiadomienia straży pożarnej o powstałym pożarze.

Pożar w zakładzie może być wykryty głównie poprzez:

- pracowników zakładu.
- system sygnalizacji pożaru ochrona częściowa obiektu – ochrona dróg ewakuacyjnych w części trzykondygnacyjnej z pomieszczeniem szatni.

KONFIGURACJA SYSTEMU SYGNALIZACJI POŻARU

Dla obiektu należy przyjąć wariant alarmowania dwustopniowego, który daje pracownikom czas na ocenę sytuacji i przejęcie kontroli nad dalszym rozwojem zdarzeń. Nadrzędnym działaniem przez pracowników zatrudnionych w budynku w ramach przyjętego scenariusza, w przypadku podjęcia decyzji o konieczności interwencji straży pożarnej, jest zaraz po jej zaalarmowaniu, ewakuacja zagrożonych użytkowników ze strefy objętej pożarem oraz stref bezpośrednio zagrożonych rozprzestrzenianiem się pożaru.

ALARMOWANIE

I stopień alarmowania: zadziałanie automatycznej czujki powoduje uruchomienie zaprogramowanego opóźnienia. Ten stan jest sygnalizowany przez centralkę daje czas na sprawdzenie przez obsługę obiektu stanu pomieszczenia, w którym zadziałała czujka. Osoba ma czas na powrót i skasowanie w centralce alarmu (fałszywy) lub w razie potrzeby natychmiastowe potwierdzenie alarmu naciskając ROP. Po przekroczeniu zadanego czasu oczekiwania systemu na potwierdzenie lub skasowanie alarmu, centralka sama potwierdza alarm. Zadziałanie ROP-a w systemie zawsze traktuje jako potwierdzony alarm pożarowy czyli alarm II stopnia.

Zadziałanie czujki spowoduje:

- Uruchomienie sygnalizacji optycznej i akustycznej centrali sygnalizacji pożarowej CSP usytuowanej w pomieszczeniu serwerowni na II kondygnacji.
- Wyświetlenie na wyświetlaczu centrali CSP informacji o numerze strefy, numerze linii dozorowej (pętli), numerze i nazwie zagrożonego pomieszczenia oraz wydruk miejsca lokalizacji pożaru.
- Sygnalizacja alarmu trwa przez czas $T1 = 30$ sekund. Okres ten jest przeznaczony na zgłoszenie się personelu (operatora centrali, pracowników), który powinien potwierdzić przyjęcie sygnału alarmowego.
- Nie zgłoszenie się personelu obsługi centrali w tym czasie spowoduje automatycznie przejście centrali CSP w stan alarmu II stopnia.
- Jeżeli w czasie mniejszym od $T2 = 4$ minuty operator nie przeprowadził kasowania alarmu przez wciśnięcie przycisku kasowanie, nastąpi uruchomienie alarmu II stopnia.
- Podczas stwierdzenia przez obsługę faktycznego wystąpienia pożaru, przyciśnięcie uruchomienie alarmu II stopnia realizowane jest przez wciśnięcie ręcznego ostrzegacza pożaru.

II stopień alarmowania: jest stanem zagrożenia potwierdzonego - zadziałanie którejkolwiek czujki automatycznej po przekroczeniu czasu opóźnienia powoduje natychmiastowe alarmowanie systemu o pożarze. Uruchamia się algorytm sterowań technicznymi systemami zabezpieczeń;

- uwolnienie samozamykaczy na drzwiach przeciwpożarowych

Użycie ręcznego ostrzegacza pożaru ROP

Uruchomienie ROP traktowane jest przez system sygnalizacji pożaru jako zweryfikowana informacja o wystąpieniu w obiekcie pożaru – alarm pożarowy II stopnia, w przypisanej dla danego ROP-a strefie pożarowej.

SCENARIUSZ ROZWOJU ZDARZEŃ W CZASIE POŻARU

POWSTANIE POŻARU

Detekcja pożaru przez czujkę dymu wywołuje alarm I stopnia, który powoduje:

- Uruchomienie sygnalizacji optycznej i akustycznej centrali sygnalizacji pożarowej CSP usytuowanej w pomieszczeniu serwerowni na II kondygnacji budynku.
- Wyświetlenie na wyświetlaczu centrali CSP informacji o numerze strefy, numerze linii dozorowej (pętli), numerze i nazwie zagrożonego pomieszczenia oraz wydruk miejsca lokalizacji pożaru.
- Sygnalizacja alarmu trwa przez czas $T1 = 30$ sekund. Okres ten jest przeznaczony na zgłoszenie się personelu (operatora centrali, służby ochrony), który powinien potwierdzić przyjęcie sygnału alarmowego.

W przypadku braku skasowania alarmu I stopnia, po zadeklarowanym czasie zwłoki ($T_2 = 4$ min.) lub wciśnięcie przycisku ROP, centrala sygnalizacji pożaru realizuje procedurę dla alarmu pożarowego II stopnia, w ramach którego realizowane są następujące sterowania:

- uruchomienie sygnalizacji optycznej i akustycznej w obiekcie;
- uwolnienie samozamykaczy na drzwiach przeciwpożarowych;

Dalszy przebieg działań gaśniczych uzależniony będzie od decyzji osoby kierującej akcją gaśniczą.

Przy udziale pracowników oraz systemu sygnalizacji pożaru.

W przypadku zauważenia, wykrycia pożaru (nawet dymu), powstałego w budynku, na własnej działce lub sąsiedniej, należy zachować spokój, nie wywoływać paniki. W obiekcie, w którym powstał pożar należy bezzwłocznie zaalarmować pracowników/nauczycieli ustalonym okrzykiem „PALI SIĘ”!!! oraz wciśnięcie przycisku ROP (uruchomiony zostanie system sygnalizacji pożaru).

Równocześnie z najbliższego telefonu należy zawiadomić:

- straż pożarną
- Dyrektora - w razie nieobecności

W razie potrzeby należy również powiadomić:

- pogotowie ratunkowe
- zakład energetyczny
- policję

Wykaz telefonów alarmowych i osób, które należy zawiadomić o pożarze, powinien być umieszczony przy każdym aparacie telefonicznym.

Przy telefonicznym alarmowaniu straży pożarnej należy wykonać następujące czynności: podnieść słuchawkę, wykręcić numer straży pożarnej **(998, 112)** a po zgłoszeniu się dyżurującego strażaka spokojnym i wyraźnym głosem podać:

- gdzie powstało zdarzenie – dokładny adres, nazwę obiektu, piętro;
- co się pali lub jakie jest inne zagrożenie – np. palą się szafy w pomieszczeniu szatni;
- numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie zgłoszenia.

Na widocznym miejscach należy umieścić instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych i zapoznać z nią wszystkich pracowników.

2. Wstrzymanie pracy

Po zauważeniu pożaru należy niezwłocznie zarządzić alarm dla całej załogi zatrudnionej w budynku, na placu przed budynkiem.

Pracownicy zatrudnieni wewnątrz lub na zewnątrz obiektu przerywają prace oraz:

- unieruchamiają urządzenia elektryczne przez wyłączenie dopływu energii elektrycznej,
- biegną na miejsce pożaru.

Cała załoga podporządkowuje się kierującemu działaniami ratowniczo-gaśniczymi i wykonuje jego rozkazy.

3. Gaszenie

Pracownicy, którzy nie biorą udziału w alarmowaniu, przystępują do likwidacji ognia, posługując się znajdującym się najbliżej miejsca pożaru sprzętem gaśniczym i środkami gaśniczymi, oraz przystępują do niesienia pomocy osobom zagrożonym.

Akcją ratowniczo-gaśniczą do czasu przybycia straży pożarnej kieruje dyrektor, z-ca lub osoba, która samorzutnie objęła kierownictwo. Dyrektor lub pracownik kierujący działaniami ratowniczo-gaśniczymi powinien wystawić przed budynkiem lub przed bramą wjazdową pilota (zadania dla służby ochrony obiektu), którego zadaniem jest udzielenie przybyłej straży pożarnej informacji dotyczących:

- źródła pożaru
- punktu czerpania wody (hydranty)
- obiektów (pomieszczeń) niebezpiecznych pod względem wybuchu i pożaru
- zagrożonych osób
- przeciwpożarowego wyłącznika prądu
- głównego zaworu gazu
- oraz innych informacji żądanych od dowódcy straży pożarnej.

Po przybyciu straży pożarnej osoba dotychczas kierująca działaniami ratowniczo-gaśniczymi obowiązana jest podporządkować się dowódcy straży i poinformować go o stanie zagrożenia pożarowego i wydanych zarządzeniach.

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w zakładzie muszą się podporządkować kierownikowi działań ratowniczo-gaśniczych, a następnie dowódcy straży pożarnej.

Pracownikom nie wolno samowolnie oddalać się z miejsca pożaru bez zgody przełożonego, jeżeli pozostanie na miejscu nie zagraża ich życiu.

Sprzęt pożarniczy używany w czasie działań gaśniczych należy po ich zakończeniu odnieść na właściwe miejsce. Rozładowane gaśnice należy poddać konserwacji zawiadamiając o tym konserwatora sprzętu pożarniczego.

4. Zasady ewakuacji osób i mienia z obiektu

Ewakuację ludzi z obiektu lub jego części zarządza się w przypadku powstania zdarzenia, którego rozmiary wskazują na możliwość zagrożenia zdrowia lub życia osób znajdujących się w obiekcie. Za takie zdarzenie należy uznać:

- pożar powstały w pomieszczeniach, w których składowane są materiały palne, z uwagi na możliwość szybkiego rozprzestrzenienia się pożaru,
- pożar, w wyniku którego wydzielają się substancje toksyczne lub powstaje duże zadymienie,
- pożar, który powstał w pobliżu klatki schodowej lub przejść na inne kondygnacje i w wyniku dalszego rozwoju może uniemożliwić ewakuację,

- pożar, którego nie udało się ugasić podręcznym sprzętem gaśniczym,
- każde inne, niż pożar zdarzenie stanowiące zagrożenie dla konstrukcji budynku lub zagrażające zdrowiu lub życiu.

W sytuacji wystąpienia zagrożenia, które powoduje konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z obiektu, decyzję o jej podjęciu wydaje uprawniona osoba, odpowiedzialna za bezpieczeństwo w obiekcie (np. Dyrektor, Właściciel). Decyzja ta w szczególności musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu, a także musi określać drogi ruchu i rejon dla gromadzenia się ewakuowanych osób i mienia.

W sytuacji, gdy zostanie podjęta decyzja o ewakuacji osób z obiektu, należy podjąć następujące działania:

1. Natychmiast powiadomić wszystkie osoby przebywające w obiekcie o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji. Nie dopuścić do powstania paniki. Do powiadomienia należy wykorzystać dostępne środki łączności i alarmowania (w zależności od sytuacji i zakresu prowadzonej ewakuacji wykorzystywać środki i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie).
Za powiadomienie pracowników odpowiedzialni są kierownicy (lub osoby zastępujące ich w pełnieniu obowiązków), znajdujący się na terenie objętym ewakuacją.
Za powiadomienie osób przybyłych z zewnątrz o podjętej ewakuacji i opuszczeniu budynku w wyznaczone rejony ewakuacji odpowiedzialni są pracownicy, którzy ich obsługują.
2. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń w których powstał pożar lub, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, oraz pomieszczeń z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar, zadymienie itp. Pojedyncze osoby lub strumień ludzi należy kierować najkrótszą drogą do najbliższej klatki schodowej lub wyjścia prowadzącego bezpośrednio na zewnątrz obiektu, zgodnie z umieszczonymi w obiekcie znakami ewakuacyjnymi.
Przemieszczanie ludzi z kondygnacji bezpośrednio zagrożonej do strefy bezpiecznej powinno odbywać się w taki sposób, aby uniknąć nadmiernego przepełnienia dróg ewakuacyjnych.
3. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
4. W przypadku odcięcia przez pożar pojedynczych osób lub grup, od drogi lub wyjść ewakuacyjnych, należy niezwłocznie powiadomić dostępnymi środkami np. telefonicznie, kierującego akcją ewakuacyjną. Osoby odcięte od dróg wyjścia, a znajdujące się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła zagrożenia, i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować z zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej lub zakładowych jednostek ratowniczych.
5. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w

dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy, a drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać wilgotną chustką itp. – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.

6. Po zakończeniu ewakuacji osób należy sprawdzić, jeżeli istnieje taka możliwość (np. na podstawie informacji współpracowników), czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia budynku.

Przy niezgodności stanu osobowego ludzi wyewakuowanych z przypuszczalną ilością osób przebywających w obiekcie przed ogłoszeniem ewakuacji, należy fakt ten natychmiast zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji, w celu ponownego sprawdzenia pomieszczeń.

7. W przypadku przybycia Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, osoba kierująca jej przebiegiem zobowiązana jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej.

W sytuacji, gdy zostanie podjęta decyzja o ewakuacji mienia z obiektu, należy kierować się następującymi zasadami:

1. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi.
2. Decyzję o ewakuacji mienia podejmuje kierujący akcją lub personel organizujący ewakuację, gdy:
 - mienie dużej wartości jest bezpośrednio zagrożone i jest to jedyny sposób jego uratowania;
 - mienie utrudnia dostęp do źródła zagrożenia lub umożliwia jego rozprzestrzenianie się.
3. Ewakuację mienia należy rozpocząć od:
 - najcenniejszego sprzętu i urządzeń, dokumentacji i przedmiotów;
 - środków płatniczych i ważnej dokumentacji;
 - materiałów i substancji niebezpiecznych pożarowo (np. ciecze palne, butle z gazami palnymi jeśli takie się znajdują).
4. Do demontażu i ewakuacji mienia w bezpieczne miejsce oraz zabezpieczenia przed zniszczeniem lub kradzieżą należy wykorzystać:
 - wszystkich sprawnych fizycznie pracowników;
 - sprzęt służący do ewakuacji mienia oraz środki służące jego zabezpieczeniu, będące na wyposażeniu obiektu;
 - sprzęt przybyłych na miejsce jednostek ratowniczych z zewnątrz.
5. Do akcji ratowniczo-gaśniczej podczas pożarów obiektów chętnie włączają się osoby postronne, dlatego do każdego pożaru należy wezwać policję w celu zorganizowania służby porządkowej zabezpieczającej przedmioty wartościowe przed kradzieżami.

Rejon ewakuacji osób i mienia wyznacza się przed budynkiem SZKOLNYM NA BOISKU SZKOLNYM.

Miejsca zbiórki pokazano na planie sytuacyjnym, który stanowi załącznik.

W celu zapewnienia warunków bezpiecznej ewakuacji ludzi z obiektu zabrania się:

- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej,
- ustawiania na schodach, korytarzach i w przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
- zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
- uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych,
- stosowania na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji palnych elementów wystroju wnętrz; okładziny ścienne powinny spełniać wymagania dla elementów nie rozprzestrzeniających ognia,
- stosowania łatwo zapalnych wykładzin podłogowych na drogach służących celom ewakuacyjnym,
- prowadzenia instalacji zawierających media palne wzdłuż dróg ewakuacyjnych,
- prowadzenia przewodów, którymi przepływają media palne, przecinających drogi ewakuacyjne, bez płaszczy osłonowych,
- zmian organizacji ruchu osobowego i systemu dostępu do pomieszczeń bez uwzględnienia wymagań ewakuacyjnych.

5. Zabezpieczenie pogorzeliska

Właściciel, zarządca, użytkownik obiektu jest odpowiedzialny za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku na pogorzelisku aby zapobiec powstaniu wtórnego pożaru
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po uzgodnieniu z policją i po zakończeniu działalności komisji powołanej dla ustalenia okoliczności i przyczyn powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

6. Procedura ewakuacji uczniów i pracowników z obiektu Szkoły Podstawowej Nr 17

Cel procedury
Zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji uczniów i pracowników szkoły w sytuacji wystąpienia zagrożenia.
Przedmiot i zakres stosowania
Niniejsza procedura określa sposób postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialność osób realizujących niezbędne działanie począwszy od stwierdzenia (możliwości wystąpienia) symptomów wskazujących na konieczność podjęcia czynności związanych z ewakuacją uczniów i pracowników z budynku szkoły.
Podstawy uruchomienia procedury - zarządzenia ewakuacji

- pożar (gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru podręcznymi środkami gaśniczymi).
- zamach terrorystyczny (otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego środka niebezpiecznego).
- zagrożenie - skażenie środkami chemicznymi,
- zagrożenie katastrofą budowlaną.
- inne.

Sposób ogłoszenia alarmu - sygnały alarmowe

Alarmowanie o zagrożeniach w budynkach szkoły odbywa się w ramach wewnętrznego systemu alarmowania z wykorzystaniem dostępnych środków:

1. Systemu sygnalizacji pożarowej usytuowanego w części obiektu trzykondygnacyjnego,
2. Dzwonkiem szkolnym uruchamianym ręcznie – trzykrotny dźwięk w układzie 10 sekund pracy/3 sekundy przerwy:
3. Megafon - przechowywany w sekretariacie szkoły
4. Powiadomienie głosem – w sytuacji gdy ogłoszenie alarmu przy użyciu urządzeń alarmowych nie jest możliwe.
4. Radiowóz mogą być wykorzystane w celu przekazywania komunikatów lub poleceń związanych z ewakuacją. Komunikaty i polecenia powinny być zrozumiałe i zwięzłe.

Przydział obowiązków i organizacja działania

Woźna, inni pracownicy obsługi pełniący dyżury przy wejściach głównych do szkoły (na holach, korytarzach)	1. W godzinach pracy szkoły - treść otrzymanej informacji (komunikatu) o zagrożeniu przekazują do sekretariatu i Dyrektora szkoły oraz: • na polecenie Dyrektora szkoły lub innej osoby kierującej akcją ewakuacyjną włączają dzwonki szkolne, gdy nie ma możliwości innego ogłoszenia alarmu – przekazują głosem komunikat o ewakuacji do wszystkich sal lekcyjnych, pokoi nauczycielskich, świetlicy i gabinetów specjalistycznych. • otwierają drzwi ewakuacyjne z obiektu szkoły. • wstrzymują wejście na teren szkoły. • odpowiadają za wyjście na zewnątrz uczniów przebywających w szatniach. • jako osoby funkcyjne pozostają na terenie szkoły do odwołania. 2. Po godzinach pracy szkoły - w pierwszej kolejności powiadamiają specjalistyczne służby ratownicze stosownie do zagrożenia, a następnie informują o zaistniałym zdarzeniu Dyrektora Szkoły.
Konserwator	• odpowiada za wyłączenie prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu na polecenie kierownika akcji ratowniczej, • jeśli jest to możliwe włącza się do ewakuacji uczniów niepełnosprawnych z pięter. • jako osoba funkcyjna pozostaje na terenie szkoły do odwołania.
Sekretariat szkoły	1. Zgodnie z decyzją Dyrektora szkoły powiadamia służby specjalistyczne: • Policję Tel. 997 • Straż Pożarną Tel. 998 • Pogotowie Ratunkowe Tel. 999 • Inne służby w zależności od potrzeb. 2. Przekazuje polecenia wydane przez Dyrektora pracownikom odpowiedzialnym za ewakuację.

	3. Zabezpiecza „Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego” w celu przekazania przybyłym służbom zawartych w niej planów budynków i terenu szkoły. 4. Nadzoruje zabezpieczenie (ewakuację) ważnego mienia, dokumentów, urządzeń, pieczęci itp.
Dyrektor szkoły	1. Podejmuje decyzję w zakresie ewakuacji (pełnej lub częściowej). 2. Kieruje akcją ratowniczą do czasu przybycia specjalistycznych służb ratowniczych, co obejmuje: • ustalenie m-ca pożaru lub innego zagrożenia oraz dróg i kierunków jego rozprzestrzeniania, • szybkie zaalarmowanie właściwych służb, • wprowadzenie zakazu wejścia i wyjścia osób postronnych na terenie szkoły, • nadzoruje przebieg akcji gaśniczej i ewakuacyjnej, • zapewnienie miejsca dla ewakuowanych ludzi i mienia, • zorganizowanie pomocy dla poszkodowanych, • dopilnowanie przed zakończeniem ewakuacji, czy w pomieszczeniach nie pozostali jeszcze ludzie. 3. Nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej procedurze. 4. Nadzoruje uruchamianie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji takich jak: otwarcie wyjść ewakuacyjnych, transport, załadunek, ochrona dokumentacji szkoły, zabezpieczenie instalacji wodnej i elektrycznej. 5. Współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi. W szczególności, w razie pożaru należy straż pożarną doprowadzić najkrótszą drogą do miejsca pożaru, kierującego akcją należy poinformować: • czy pożar zagraża ludziom, • czy przeprowadzono całkowitą ewakuację młodzieży, • miejscach przechowywania materiałów łatwopalnych i cennego mienia, • gdzie znajdują się najbliższe punkty czerpania wody. W razie nieobecności Dyrektora szkoły ww. działania podejmuje jeden z Wicedyrektorów lub inna osoba wyznaczona przez Dyrektora, w ostateczności – ten kto samorzutnie obejmuje kierownictwo.
Nauczyciele	• ogłaszają alarm dla uczniów. • prowadzą ewakuację uczniów zgodnie z niniejszą procedurą. • sprawdzają toalety na parterze i na piętrach. • nauczyciele wychowania fizycznego sprawdzają przebiegalnie przy salach gimnastycznych. • nadzorują zabezpieczenie (ewakuację ważnego mienia i dokumentów, zwłaszcza dzienników).
Pracownicy nie będący nauczycielami	• włączają się do akcji ratowniczej, gaśniczej. • po zabezpieczeniu swoich pomieszczeń pomagają w ewakuacji uczniów o ograniczonej zdolności do poruszania się z pięter szkoły.

Uczniowie	Każdy uczeń po usłyszeniu sygnału alarmu ewakuacyjnego powinien bezwzględnie stosować się do poleceń nauczyciela lub innych pracowników szkoły w tym: • spakować swoje rzeczy osobiste (jeżeli czas na to pozwala). • zamknąć na polecenie nauczyciela wszystkie okna. Ustawić się w sposób uporządkowany (dwuzereg lub gęsiego) w kierunku wyjścia z klasy. • na komendę nauczyciela, bez paniki, żwawym krokiem w sposób uporządkowany udać się do wyjścia ewakuacyjnego i na miejsce zbiórki. • niezwłocznie meldować nauczycielowi w przypadkach szczególnych, np.: przekazać znane informacje o uczniach przebywających poza klasą (np. w toalecie), zgłaszać natychmiastowo przypadki zasłabnięcia, omdlenia itp. • w przypadku zadymienia na polecenie nauczyciela należy poruszać się w pozycji pochylonej lub na czworakach utrzymując kontakt ze ścianą (aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu). Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką (tkaniną) zmoczoną w wodzie. • w przypadku odcięcia dróg ewakuacyjnych należy zamknąć się w najbardziej odległej klasie i niezwłocznie w dostępny sposób informować o potrzebie ewakuacji osoby na zewnątrz. • bez polecenia nauczyciela nie wolno opuszczać miejsca punktu zbiorczego.
Osoby postronne, znajdujące się na terenie szkoły	Osoby takie powinny bezwzględnie stosować się do poleceń osób kierujących akcją ewakuacyjną.

Ogólne zasady postępowania podczas ewakuacji

1. Należy ściśle stosować się do przekazywanych zaleceń.
2. Akcją ratowniczo-gaśniczą kieruje Dyrektor szkoły, a w razie jego nieobecności – jeden z Wicedyrektorów lub inna osoba przez niego wyznaczona, w ostateczności ten - kto samorzutnie obejmuje kierownictwo.
3. Wyłączyć i zabezpieczyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe.
4. Zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem osób niepowołanych.
5. Przygotować do ewakuacji (zabezpieczyć) ważne wytypowane mienie, dokumenty, pieczęcie, środki finansowe itp.
6. Pozamykać okna.
7. Osoby wytypowane do działań zabezpieczających ewakuację winny przystąpić do wykonywania przypisanych im zadań.
8. Osoby prowadzące akcję ewakuacyjną wskazują drogi ewakuacyjne i najbliższe wyjścia z budynków.
9. Wszystkie osoby opuszczające szkołę powinny zabrać rzeczy osobiste (jeśli jest to możliwe) i przystąpić do ewakuacji postępując zgodnie z następującymi zaleceniami i udać się na wyznaczone miejsce zbiórki.
10. Nie zamykać pomieszczeń na klucz (tylko na klamkę).
11. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń w których powstał pożar (lub wystąpiło zagrożenie) lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, w

których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie.

12. Nauczyciele, którzy nie mają pod opieką uczniów oraz pracownicy nie będący nauczycielami (po zabezpieczeniu swoich pomieszczeń) pomagają w ewakuacji uczniów, zwłaszcza uczniów niepełnosprawnych z pięter.

13. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej zdolności poruszania się, kolumnę powinny zamykać osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.

14. Uczniów należy ustawić w sposób uporządkowany (w dwuszeregu lub gęsiego) – utworzyć z nich łańcuch, na którego początku i końcu będą szły osoby dorosłe. Należy poruszać się żwawym krokiem.

15. Ludzi odciętych od dróg ewakuacji, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła zagrożenia, powiadomić w dostępny sposób osoby znajdujące się na zewnątrz i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować się przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.

16. Postępowanie w pomieszczeniach zadymionych:

- do pomieszczeń zadymionych należy wchodzić bardzo ostrożnie, kryjąc się za futrynami lub skrzydłami drzwi, poruszać się w pozycji pochylonej lub czołgającej,
- włosy powinny być zabezpieczone zmoczoną tkaniną, a usta osłonięte zmoczoną chusteczką,
- podczas przeszukiwania pomieszczeń zadymionych należy zaglądać w miejsca, gdzie ze strachu mogło schować się jakieś dziecko.

17. Ratowanie osób, na których zapaliła się odzież:

- osoby, na których zapaliła się odzież należy przewrócić i za pomocą dowolnej tkaniny (np. części ubrania) stłumić ogień,
- następnie – udzielić pomocy przedmedycznej, a po przyjeździe lekarza przekazać poszkodowanego pod jego opiekę.

18. Ratowanie osób wymagających wynoszenia:

- w przypadku wynoszenia osób lekkich najczęściej możliwe jest wynoszenie ich na rękach, gdy nie jest to możliwe np. z powodu wagi poszkodowanego, stosuje się różnego rodzaju chwyt w dwie osoby, można też indywidualnie wyciągnąć poszkodowanego po podłodze chwytem pod ramiona,
- uczniów niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich należy znosić po schodach (nie wolno korzystać z wind),
- w razie zbyt małej liczby osób dorosłych możliwe jest skorzystanie z pomocy silniejszych uczniów.

19. Miejscem zbiórki ewakuacyjnej jest boisko szkolne, a w razie niesprzyjających warunków pogodowych – sala gimnastyczna (odrębna strefa pożarowa), gdy nie jest objęta pożarem.

20. Wychowawcy (nauczyciele) na miejscu zbiórki sprawdzają obecność w każdej klasie i zdają meldunek Dyrektorowi szkoły (ilość obecnych w tym dniu w szkole, ilość nieobecnych, ilość ewakuowanych).

21. Na miejscu zbiórki pracownicy i uczniowie przebywają do czasu otrzymania stosownej informacji, co do powrotu i kontynuacji nauki lub jej zakończenia.

- w trakcie prowadzenia ewakuacji oraz po jej zakończeniu należy w miarę możliwości prowadzić działania gaśnicze przy użyciu podręcznego sprzętu przeciwpożarowego,
- dla zapewnienia ciągłości działań gaśniczych w miejscu pożaru należy spowodować dostarczenie gaśnic z innych miejsc w obiekcie,
- w przypadku podjęcia działań na większej powierzchni należy użyć hydrantów wewnętrznych (**wówczas należy bezwzględnie pamiętać o wyłączeniu prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu**).

23. Ewakuacja mienia:

- po przeprowadzeniu ewakuacji uczniów w wypadku sprzyjających warunków należy przeprowadzić ewakuację mienia wg kolejności:
 - cenne dokumenty,
 - pieniądze znajdujące się w kasie,
 - cenniejsze urządzenia i pomoce naukowe,
- mienie należy przenieść w miejsce wskazane przez kierującego akcją,
- ewakuację mienia organizują: Dyrektor, Wicedyrektorzy, główny księgowy, a biorą w niej udział pracownicy odpowiadający za poszczególne pomieszczenia oraz pozostały personel.

24. Wyznaczeni pracownicy funkcyjni

- pozostają na terenie szkoły do odwołania i pełnią nadal dyżur,
- mając na uwadze własne bezpieczeństwo sprawdzają czy wszyscy opuścili pomieszczenia,
- zakazują wejścia do szkoły osobom postronnym,
- przekazują niezbędne informacje przybyłym na miejsce specjalistycznym jednostkom ratowniczym.

Ewakuacja w czasie lekcji.

1. Nauczyciele prowadzący lekcję oraz wychowawcy świetlicy (jeśli mają pod opieką grupę uczniów):
 - zlecają zamknięcie okien, wyłączenie komputerów, zabierają dzienniki lekcyjne (mogą wyznaczyć do tego jednego z uczniów),
 - sprawdzają czy jest możliwe bezpieczne opuszczenie pomieszczenia,
 - wydają polecenie opuszczenia pomieszczenia w ciszy i spokoju,
 - pomagają uczniom z ograniczoną zdolnością do poruszania się, w razie potrzeby wyznaczają innych uczniów do pomocy tym osobom lub korzystają z pomocy innych nauczycieli i pracowników szkoły nie będących nauczycielami,
 - po wyjściu uczniów z sali sprawdzają, czy w pomieszczeniu nikt nie został i zamykają drzwi na klamkę (nie – na klucz),
 - prowadzą uczniów w grupie stanowiącej klasę szkolną (lub grupę świetlicową) do wyjścia ewakuacyjnego i na miejsce zbiórki (z uczniów należy tworzyć łańcuchy, które na początku i na końcu zabezpieczają osoby dorosłe, w razie małej liczby osób dorosłych – grupy można łączyć),
 - na miejscu zbiórki sprawdzają ilość uczniów i zdają meldunek kierującemu akcją.
2. Nauczyciele nie prowadzący lekcji przebywający w pokoju nauczycielskim lub na terenie szkoły, a także bibliotekarze, wychowawcy świetlicy (o ile nie mają uczniów pod opieką):
 - po zamknięciu okien i sprawdzeniu czy jest możliwe opuszczenie pomieszczenia – pomagają w ewakuacji uczniów, zwłaszcza uczniów niepełnosprawnych z pięter budynków szkoły.
3. Nauczyciele prowadzący zajęcia indywidualne z uczniami (np. n-le wspomagający, logopedzi, pedagodzy, psycholog) oraz bibliotekarze mający pod opieką uczniów, po zamknięciu okien i sprawdzeniu czy jest możliwe opuszczenie pomieszczenia, odprowadzają swoich podopiecznych do klasy lub przyłączają ich do najbliższej grupy uczniów, a następnie włączają się do akcji ewakuacyjnej na ogólnych zasadach.
4. Pracownicy szkoły nie będący nauczycielami włączają się do akcji ewakuacyjnej na zasadach ogólnych.

Ewakuacja w czasie przerwy międzylekcyjnej.

1. Po ogłoszeniu alarmu, uczniowie:
 - powinni natychmiast jeżeli jest to możliwe zgromadzić się przy drzwiach swojej klasy i czekać na polecenia nauczyciela pełniącego dyżur lub innego n-la, który przejmie opiekę nad ich grupą, na miejscu zbiórki uczniowie przyłączają się do swojej klasy,

- uczniowie, którzy znaleźli się w innym budynku niż ten, w którym mają lekcje powinni zgromadzić się na holu w pobliżu zejścia schodami z piętra lub wyjścia na zewnątrz z parteru i czekać na polecenia nauczyciela pełniącego dyżur lub innego nauczyciela, który przejmie opiekę nad nimi, na miejscu zbiórki uczniowie przyłączają się do swojej klasy,
 - uczniowie przebywający na stołówce szkolnej ustawiają się w łańcuch i stosując się do poleceń nauczycieli lub innych pracowników szkoły, kierują się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego, na miejscu zbiórki uczniowie przyłączają się do swojej klasy.
2. Nauczyciele pełniący dyżury w czasie przerwy pełnią rolę osób porządkowych w rejonie swojego dyżuru, tzn.:
 - nadzorują grupowanie uczniów pod klasami, gdzie przejmą ich nauczyciele, którzy mieliby w danej klasie lekcje lub inni nauczyciele, którzy przybędą w pobliże by wziąć udział w ewakuacji,
 - nadzorują grupowanie się uczniów, którzy znaleźli się w innym budynku niż reszta klasy, a następnie przekazują ich innym nauczycielom,
 - pilnują porządku na schodach zapobiegając tłumnemu schodzeniu,
 - przed opuszczeniem rejonu dyżuru (ewakuują się jako ostatni) sprawdzają czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia, w tym toalety,
 - wyprowadzają uczniów w sytuacji gdy niemożliwe okaże się przybycie innych nauczycieli lub jest ich zbyt mało (wówczas uczniów należy łączyć w większe grupy – łańcuchy).
 3. Nauczyciele świetlicy mający pod opieką grupę uczniów wyprowadzają ich na miejsce zbiórki.
 4. Nauczyciele przebywający w pokojach nauczycielskich lub innych pomieszczeniach na terenie szkoły, po zamknięciu okien i zabraniu dzienników lekcyjnych włączają się do akcji ewakuacyjnej:
 - a. nauczyciele, którzy mieli zaplanowane lekcje:
 - zmierzają do właściwych sal, by tam zaopiekować się swoją grupą uczniów,
 - w razie stwierdzenia, że inni nauczyciele wyprowadzili już uczniów, włączają się do akcji ewakuacyjnej w najbliższej na zasadach ogólnych,
 - w sytuacji gdy niezwłoczne dostanie się do swojej grupy uczniów okaże się niemożliwe, włączają się do akcji ewakuacyjnej w najbliższej okolicy na zasadach ogólnych.
 - b. inni nauczyciele włączają się do akcji na zasadach ogólnych.
 5. Pracownicy szkoły nie będący nauczycielami włączają się do akcji ewakuacyjnej na zasadach ogólnych.

Procedury postępowania w przypadkach szczególnych.

Przez przypadki szczególne rozumiemy sytuacje, gdy nie wszystkie działania zostaną przeprowadzone w sposób zaplanowany oraz gdy wynikną dodatkowe, nieprzewidziane komplikacje.

Przykłady:

1. W trakcie ewakuacji jedna z osób załapała i niezauważona przez pozostałych uczniów pozostała w budynku. Brak ucznia został dostrzeżony w trakcie ponownego przeliczania na miejscu zbiórki.

Działanie:

- zgłoszenie faktu dowódcy akcji ratowniczo-gaśniczej z podaniem prawdopodobnej lokalizacji poszkodowanego. Postawienie w stan gotowości doraźnej pierwszej pomocy lub (w przypadku konieczności) pogotowia ratunkowego.
- 2. Uzyskano informację o uczniu (uczniach) przebywających w budynku (np. w toalecie)

Działanie:

- zgłoszenie faktu dowódcy akcji ratowniczo-gaśniczej z podaniem prawdopodobnego miejsca przebywania ucznia (uczniów).
- 3. Nastąpiło odcięcie dróg ewakuacyjnych z powodu znacznego zadymienia korytarza.

Działanie:

- pozostać w sali lekcyjnej (lub najbardziej odległym pomieszczeniu) zamykając drzwi i okna i oczekiwać na przybycie pomocy. W sposób widoczny i wyraźny sygnalizować o miejscu swojego pobytu. Zachować spokój, unikać paniki.

Drogi ewakuacyjne (kierunki ewakuacji).

Ewakuacja uczniów i pracowników szkoły odbywa się zgodnie z planami ewakuacji wywieszonymi w postaci tablic w poszczególnych częściach budynku szkoły.

Budynek szkoły kondygnacja podziemna;

- z pomieszczeń na korytarz następnie klatką schodową na poziom I kondygnacji a następnie drogami ewakuacyjnymi prowadzącymi do wyjść na zewnątrz obiektu.

Budynek szkoły I kondygnacja nadziemna;

- z pomieszczeń na korytarz, następnie drogami ewakuacyjnymi prowadzącymi do wyjść na zewnątrz obiektu.

Budynek szkoły II -III kondygnacja nadziemna;

- z pomieszczeń na korytarz, następnie drogami ewakuacyjnymi do klatek schodowych prowadzących na poziom I kondygnacji a następnie drogami ewakuacyjnymi prowadzącymi do wyjść na zewnątrz obiektu.

Sala gimnastyczna i pomieszczenia przy sali.

- z pomieszczeń oraz sali gimnastycznej na korytarz, następnie drogami ewakuacyjnymi prowadzącymi do wyjść na zewnątrz obiektu.

Obowiązki wychowawców klas

- przeszkolić uczniów w zakresie organizacji i przebiegu ewakuacji.
- przeprowadzić próbną ewakuację klas w ramach godzin wychowawczych.

Postanowienia końcowe

Istnieje możliwość dokonywania zmian w niniejszej procedurze na polecenie kierownika akcji ratowniczej.

ROZDZIAŁ V

Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym jeżeli takie prace są przewidywane

Pod pojęciem prac niebezpiecznych pożarowo należy rozumieć wszelkie prace, nie przewidziane podczas normalnego funkcjonowania obiektu lub poza wyznaczonymi do tego celu miejscami jak:

- prace remontowo-budowlane związane z użyciem ognia otwartego, prowadzone wewnątrz obiektu i na przyległym do nich terenie, gdzie występują materiały palne lub które posiadają konstrukcję palną;
- prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i płynów palnych i wybuchowych;

Do prac takich należy zaliczyć w szczególności:

- wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:
 - spawanie, ciecie gazowe i elektryczne;
 - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi;
 - rozniecanie ognisk;
- wszelkie prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i płynów przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe:
 - przygotowanie do stosowania gazów, płynów i cieczy;
 - stosowanie tych płynów i cieczy do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania;
 - suszenie materiałów i substancji palnych;
 - usuwanie pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.

Podczas normalnego toku pracy i charakteru obiektu nie przewiduje się prowadzenia prac pożarowo- niebezpiecznych.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być prowadzone w przypadkach w/w tj. podczas przewidzianych remontów obiektu lub w przypadkach awarii urządzeń technologicznych.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym na terenie obiektu mogą wykonywać jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.

W przypadku wykonywania takich prac uprawniony pracownik powinien sprawdzić kwalifikacje tych osób.

W przypadku gdy takie prace będą prowadzone, przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu właściciel obiektu jest obowiązany:

- 1) ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym będą wykonywane;
- 2) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu;

- 3) wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- 4) zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego uprawnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- 5) zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy:

- 1) zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacji technicznych;
- 2) prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- 3) mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- 4) po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejon przyległy;
- 5) używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

Warunkiem rozpoczęcia prac niebezpiecznych pożarowo przez wykonawcę jest uzyskanie pisemnego zezwolenia na ich przeprowadzenie.

W związku z powyższym w przypadku wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym na terenie zakładu wprowadzono opracowany druk zezwolenia jednorazowego na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych. Wzór zezwolenia stanowi załącznik nr 5 do instrukcji.

1. Pisemne zezwolenie ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz określenie zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, o których mowa.
2. Do przestrzegania postanowień zawartych w zezwoleniu zobowiązani są wszyscy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektu (pomieszczeń, terenu), gdzie prace są prowadzone.
3. Postanowienia zawarte w zezwoleniu obowiązują także wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych (osób prawnych i fizycznych) znajdujących się na terenie zakładu.

ROZDZIAŁ VI

Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania

Zgodnie z § 17 ust 2 oraz ust.3 rozporządzenia (4) właściciel lub zarządca obiektu, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności szkół, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.

Właściciel lub zarządca obiektu powiadamia właściwego miejscowo Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Obecnie w budynku szkoły przebywać będzie powyżej 50 użytkowników, w związku z tym taki obowiązek się wprowadza.

Poniżej podano założenia ogólne do praktycznego sprawdzenia warunków ewakuacji.

Założenia ogólne praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji z budynku Szkoły Podstawowej Nr 17.

- 1) Ewakuacja z budynku polega na sprawnym opuszczeniu obiektu, w możliwie najkrótszym czasie, przez wszystkie przebywające w nim osoby, gdy w wyniku zdarzenia (takiego jak pożar, działanie przestępcze, atak terrorystyczny, katastrofa budowlana, wybuch, itp.) występuje lub może wystąpić zagrożenie dla ich życia lub zdrowia.
- 2) W przypadku wystąpienia zagrożenia, ewakuację należy prowadzić wyłącznie na zewnątrz obiektu lub do innej strefy pożarowej.
- 3) Ponieważ budynek został wyposażony częściowo w system sygnalizacji pożaru, wykrycie pożaru może nastąpić przez SSP oraz osoby przebywające w budynku (będące jego użytkownikami), albo przez osoby postronne. Stąd też należy zawsze brać pod uwagę fakt, że czas wykrycia pożaru będzie praktycznie zawsze wydłużony, ponieważ pożar zostanie wykryty w formie w której wystąpią widoczne jego oznaki (ogień, dym).
- 4) Czas wykrycia pożaru jest elementem decydującym o możliwości prowadzenia bezpiecznej ewakuacji osób przebywających w budynku, podobnie jak czas wykonywania wszystkich pozostałych czynności, które powinny zostać wykonane przez osobę, która pierwsza zauważyła pożar, a w szczególności czas wszczęcia alarmu pożarowego w budynku.
- 5) Praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji w budynku powinno każdorazowo obejmować następujące podstawowe zagadnienia:
 - sprawdzenie organizacji ewakuacji wg przyjętych zasad prowadzenia ewakuacji z budynku,
 - sprawdzenie technicznych warunków ewakuacji w budynku,

- sporządzenie analizy i wniosków z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji.

Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji.

1) Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji w budynku powinno mieć na celu:

- sprawdzenie skuteczności sposobu alarmowania o zagrożeniu oraz powiadamiania o konieczności ewakuacji,
- sprawdzenie prawidłowości reakcji personelu w przypadku ogłoszenia alarmu pożarowego,
- sprawdzenie obowiązujących procedur i zasad oraz warunków prowadzenia ewakuacji,
- ocenę i koordynację działań personelu kierowniczego oraz pozostałych pracowników, odpowiedzialnych za prowadzenie i sprawny przebieg ewakuacji,
- zmierzenie czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim przebywające,
- zweryfikowanie obowiązujących zasad postępowania na wypadek pożaru oraz zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki i jej skutków.

2) Przed każdorazową organizacją działań w tym zakresie, należy wykonać określone czynności mające na celu właściwe przygotowanie praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji, a w szczególności:

- określenie celów i założeń planowanych działań,
- określenie potrzeb ludzkich i sprzętowych, niezbędnych do przeprowadzenia i dokumentowania działań,
- określenie szczegółowych zadań dla osób wyznaczonych do udziału w planowanych działaniach,
- określenie przebiegu praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji z podziałem na etapy.

3) Określenie celów i założeń praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji sprowadza się do przyjęcia jednego lub kilku celów, wyszczególnionych wcześniej, wg występujących potrzeb, wynikających z doświadczeń i warunków prowadzenia ewakuacji w obiekcie, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków wypracowanych w oparciu o wcześniej przeprowadzone sprawdzenia organizacji ewakuacji.

4) Określenie potrzeb ludzkich i sprzętowych, niezbędnych do przeprowadzenia i dokumentowania praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji powinno obejmować wyznaczenie osób funkcyjnych, niezbędnych do przeprowadzenia planowanych działań sprawdzających i dokumentowania tych działań, a w szczególności wyznaczenie osób odpowiedzialnych za:

- przeprowadzenie pozoracji,
- ogłoszenie alarmu,
- obsługę środków łączności,
- pomiar czasu ewakuacji,
- przeliczenie osób ewakuowanych,

- sprawdzenie pomieszczeń po zakończeniu ewakuacji.
- 5) Dla właściwego przygotowania praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji w zakresie potrzeb sprzętowych i materiałowych należy w szczególności przewidzieć:
- rodzaj i ilość środków pozoracji,
 - sposób monitorowania i rejestracji ewakuacji oraz niezbędny w tym zakresie sprzęt rejestrujący (kamery, aparaty fotograficzne),
 - niezbędne środki łączności, do pomiaru czasu ewakuacji,
 - sprzęt ochrony osobistej dla osób dokonujących sprawdzenia pomieszczeń po zakończeniu ewakuacji.
- 6) Określenie szczegółowych zadań dla osób wyznaczonych do udziału w praktycznym sprawdzeniu organizacji ewakuacji winno obejmować sprecyzowanie poszczególnych czynności, wykonywanych przez osoby funkcyjne w planowanych działaniach wg założonych celów i przebiegu ewakuacji, a w szczególności czynności obejmujących:
- sposób użycia środków pozoracji,
 - sposób ogłoszenia alarmu,
 - sposób dokumentowania przebiegu ewakuacji,
 - sposób pomiaru czasu trwania ewakuacji,
 - sposób sprawdzenia pomieszczeń i przeliczenia liczby ewakuowanych osób.
- 7) Przebieg praktycznego sprawdzania organizacji ewakuacji winien obejmować następujące etapy:
- właściwe przygotowanie i rozmieszczenie środków pozoracji,
 - rozmieszczenie osób wyznaczonych do praktycznego sprawdzania ewakuacji na stanowiskach umożliwiających realizację przydzielonych zadań,
 - ogłoszenie alarmu (donośnym głosem),
 - zmierzenie czasu trwania poszczególnych faz ewakuacji, a w szczególności czasu od ogłoszenia alarmu do rozpoczęcia ewakuacji oraz czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim przebywające (od faktycznego rozpoczęcia ewakuacji do jej zakończenia).

Sprawdzenie warunków ewakuacji z budynku.

Sprawdzenie warunków ewakuacji z budynku powinno polegać na sprawdzeniu, czy istniejące warunki ewakuacji zapewniają możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia budynku przy uwzględnieniu liczby osób w nim przebywających, a w szczególności czy:

- 1) zapewniona została dostateczna ilość i szerokość wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń i budynku,
- 2) zachowana jest dopuszczalna długość, szerokość i wysokość przejść w pomieszczeniach oraz dojść ewakuacyjnych w budynku,
- 3) zapewniona została bezpieczna pożarowo obudowa i wydzielenia dróg ewakuacyjnych,
- 4) na drogach ewakuacyjnych nie zastosowano łatwopalnych wykładzin podłogowych i ściennych,

- 5) wszystkie wyjścia ewakuacyjne są stale dostępne i istnieje możliwość ich natychmiastowego otwarcia,
 - 6) nie występują utrudnienia w korzystaniu z dróg ewakuacyjnych z budynku,
 - 7) drogi ewakuacyjne są oznakowane w sposób czytelny i zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
 - 8) występują utrudnienia w swobodnym poruszaniu się ewakuowanych po drogach ewakuacyjnych wg przyjętej koncepcji ewakuacji (zatory przed wyjściami ewakuacyjnymi, zbyt duże zagęszczenie strumienia ewakuowanych na drogach ewakuacyjnych itp.),
- Praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji przy udziale Państwowej Straży Pożarnej.

1. Zgodnie z obowiązującymi przepisami o terminie przeprowadzania praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji właściciel, zarządca powiadamia Komendanta Powiatowego/Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej, nie później niż na tydzień przed planowanym przeprowadzeniem działań w tym zakresie.
2. Komendant Powiatowy/Miejski Państwowej Straży Pożarnej ma prawo podjąć decyzje o wzięciu udziału w ćwiczeniach jego przedstawiciela jako obserwatora lub ustalić przeprowadzenie wspólnych ćwiczeń z wykorzystaniem sił i środków będących w dyspozycji jednostek ratowniczych PSP.
3. W przypadku ustaleń dotyczących udziału PSP w prowadzonych ćwiczeniach z wykorzystaniem sił i środków jednostek ratowniczych, sposób prowadzenia ćwiczeń należy dodatkowo uzgodnić, przedstawiając do akceptacji plan przebiegu ćwiczeń.
4. Analiza przebiegu praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w takim przypadku powinna odbywać się z udziałem uczestniczącego w ćwiczeniach przedstawiciela PSP, z uwzględnieniem jego ewentualnych wniosków.

Analiza i wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji.

- 1) Każdorazowe przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku powinno zostać zabezpieczone szczegółową analizą warunków i przebiegu ewakuacji oraz sporządzeniem stosownych wniosków, przy czym analiza winna uwzględniać w szczególności realizację założonych celów, a wnioski dotyczyć elementów wymagających poprawy, zarówno w organizacji jak i w warunkach ewakuacji.
- 2) Analiza i wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji powinny w szczególności dotyczyć:
 - założonego i osiągniętego czasu ewakuacji, przy czym w przypadku istotnych rozbieżności, określenie przyczyn opóźnienia i sposobów eliminacji czynników utrudniających ewakuację,
 - przyjętego sposobu prowadzenia ewakuacji z poszczególnych części i pomieszczeń budynku oraz określenia ewentualnych zmian w koncepcji ewakuacji, eliminujących utrudnienia i zagrożenia mające wpływ na czas i bezpieczeństwo ewakuacji,
 - oceny istniejących sposobów postępowania na wypadek pożaru i zasad prowadzenia ewakuacji oraz stopnia znajomości sposobów i zasad wśród personelu oraz ewentualnych

kierunków zmian w obowiązujących procedurach i obowiązującym systemie szkolenia przeciwpożarowego,

- oceny stopnia sprawności przeprowadzonej ewakuacji i stopnia przygotowania pracowników personelu oraz wskazania mające na celu poprawę osiągniętego rezultatu.

3) Analiza i wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji winy zostać sporządzone przez osobę odpowiedzialną za sprawy ppoż. przy konsultacjach z uczestniczącym w ćwiczeniach strażakiem PSP.

4) Regularne przeprowadzenie praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji powinno pozwolić na:

- wypracowanie optymalnych sposobów postępowania na wypadek pożaru,
- wypracowanie właściwych zasad prowadzenia ewakuacji przy uwzględnieniu rozwiązań techniczno-budowlanych, istniejących w budynku,
- wypracowanie właściwych reakcji wśród personelu w przypadku powstania zagrożenia i konieczności ewakuacji,
- osiągnięcie skrócenia czasu trwania poszczególnych faz ewakuacji i w konsekwencji całkowitego czasu potrzebnego na ewakuację.

ROZDZIAŁ VII

Sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz z treścią przedmiotowej instrukcji

Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej (1) właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając jego ochrona przeciwpożarowa, jest obowiązany zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

Za zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń odpowiedzialny jest: Pracodawca w porozumieniu z pracownikiem prowadzącym sprawy osobowe. Szkolenie przeciwpożarowe ma na celu zapoznanie pracowników z zagrożeniami występującymi w obiekcie oraz:

- zapoznanie pracowników ze sposobami eliminowania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych, a także zapoznanie ich z obowiązującymi przepisami ppoż.,
- wskazanie pracownikom sposobu postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w tym ich zadań podczas ewakuacji,
- nauczanie pracowników posługiwania się sprzętem gaśniczym, ratowniczym i urządzeniami gaśniczymi oraz z zasadami ich użycia,
- zapoznanie pracowników z zadaniami i obowiązkami w zakresie ochrony ppoż. w zależności od zajmowanego stanowiska.

Wszyscy pracownicy są objęci następującymi rodzajami szkolenia:

1. **Szkolenie instruktażowe wstępne.** Szkoleniu temu podlegają wszyscy pracownicy przed dopuszczeniem do pracy. Szkolenie to powinno być przeprowadzone przez osobę uprawnioną (Inspektora ochrony przeciwpożarowej w zakładzie). Szkolenie to powinno

obejmować zagadnienia podane w przykładowym programie poniżej. Szkolenie wstępne powinno być udokumentowane, np. poprzez wpis do rejestru potwierdzony, podpisem szkolonego i osoby przeprowadzającej szkolenie, wydaniem zaświadczenia oraz oświadczeniem osoby przeszkolonej (wg wzoru nr 2).

Szkolenie instruktażowe wstępne jest w zasadzie szkoleniem jednorazowym. Uzasadnieniem do przeprowadzenia tego szkolenia ponownie mogą być następujące przypadki:

- kiedy firma zmienia profil lub technologię,
- wprowadzenia istotnych zmian w organizacji ochrony przeciwpożarowej w obiekcie,
- zostały wprowadzone istotne zmiany w zabezpieczeniu ppoż. obiektu.

2. Instruktaż na stanowisku pracy. Temu rodzajowi szkolenia podlegają wszyscy nowi pracownicy lub pracownicy zmieniający stanowisko pracy. W czasie szkolenia, pracownicy są zapoznawani z zagrożeniami pożarowymi na stanowisku pracy, warunkami bezpieczeństwa, instrukcjami technologiczno-ruchowymi, instrukcjami ppoż. obowiązującymi na stanowisku pracy.

Przeprowadzenie instruktażu na stanowisku pracy jest dokumentowane odpowiednim wpisem do książki, którą prowadzi Kierownik (przełożony) i podpisami osoby szkolącej i szkolonej (może być wpisane do karty bhp).

3. Szkolenie okresowe - organizowane w okresie 6 m-cy od podjęcia pracy lub w okresie wcześniejszym, a ponadto w związku z :

- wprowadzeniem istotnych zmian w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektu,
- wprowadzeniem na teren obiektu nowych urządzeń, technicznych, stwarzających zagrożenie pożarowe,
- zmianami przeznaczenia pomieszczeń i powierzchni pociągającymi za sobą wzrost zagrożenia pożarowego,
- zalecenia kontrolnych organów ochrony przeciwpożarowej.

Pracownik zakładu po ukończeniu szkolenia powinien być przekonany o tym, że wyłącznie od niego zależy bezpieczeństwo jego działu pracy. Powinien wiedzieć, co należy czynić aby nie spowodować pożaru, i jak zareagować, jeśli on powstanie.

Szkolenia okresowe przeprowadza się w celu przypomnienia pracownikom podstawowych zasad bezpieczeństwa pożarowego w zakładzie pracy oraz istotnych zmian zaistniałych w przepisach ochrony przeciwpożarowej.

Szkolenie okresowe przeprowadzane będzie w okresach zgodnych z szkoleniami BHP i P.Poż. obowiązującymi na terenie zakładu.

Zagadnienia ochrony przeciwpożarowej ujęte są w programach szkolenia podstawowego i szkoleń okresowych z zakresu BHP

ROZDZIAŁ VIII

Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami

1. Obowiązki właściciela lub zarządcy obiektu

Właściciel lub rządcą obiektu jest odpowiedzialny za:

- organizację ochrony przeciwpożarowej w zakładzie
- zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- zapewnienie wyposażenie zakładu i terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
- zapewnienie osobom przebywającym w budynku lub na terenie bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- przygotowanie budynku i terenu do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej,
- ustalenie sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia ,
- zapewnienia zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- prawidłową realizację planów dostosowania zakładu do wymagań ochrony przeciwpożarowej, o ile będą sporządzane z uwagi na okoliczności,
- zabezpieczenie środków na realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- nadzorowanie przestrzegania przez osoby zatrudnione w zakładzie przepisów przeciwpożarowych poprzez wprowadzenie odpowiedniego systemu kontroli,
- okresowe rozpatrywanie stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego.

3. Obowiązki dozoru zakładu

- zapewnienia kontrolowania całego obiektu, a w szczególności miejsc, w których występuje duże zagrożenie pożarowe, lub w których prowadzono prace pożarowo niebezpieczne,
- znajomość obsługi technicznych zabezpieczeń przeciwpożarowych,
- ścisłego współdziałania z kierownictwem w zakresie kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego po zakończeniu prac remontowych, zwłaszcza gdy były to prace pożarowo – niebezpieczne,
- realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej wpisanych do książki służby lub zleconych przez przełożonych,
- znajomości rozmieszczenia środków alarmowania i sposobu ich użycia,

- znajomości miejsca przechowywania kluczy do pomieszczeń i zasad postępowania w przypadku konieczności ich użycia,
- znajomości zasad ewakuacji ludzi oraz zasad ewakuacji mienia z miejsc o szczególnym znaczeniu,
- znajomości budynku oraz informacji ułatwiających interwencję Straży Pożarnej,
- natychmiastowego powiadamiania o zaistniałym pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu przełożonych,
- ogłaszania w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia alarmu z równoczesnym wezwaniem Straży Pożarnej oraz do podjęcia akcji ratowniczo-gaśniczej wszystkimi dostępnymi środkami,
- w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, do wydania zakazu wstępu do obiektu osobom niezatrudnionym, za wyjątkiem upoważnionych pracowników jednostek nadrzędnych oraz osób uprawnionych do gaszenia pożaru,
- wskazania straży pożarnej miejsca pożaru (innego miejscowego zagrożenia), sposobu dojścia do ognia, punktów poboru wody, miejsc przechowywania środków neutralizacyjnych, telefonów itp.,
- utrzymanie ładu i porządku w czasie prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej,
- zabezpieczenia pogorzeliska lub miejsca zdarzenia.

4. Zadania i obowiązki kierowników:

- nadzorowanie przestrzegania przez podległe komórki organizacyjne zasad bezpieczeństwa pożarowego oraz przestrzegania ustalonych reżimów oraz wyciągania wniosków służbowych w stosunku do winnych nieprzestrzegania tych zasad,
- posiadanie dokładnej znajomości obowiązujących przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego,
- podejmowanie decyzji zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego przy wprowadzaniu zmian w budynku,
- współpracowanie ze służbą ochrony przeciwpożarowej,
- wykonywanie innych zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej zleconej przez właściciela lub zarządcę budynku.

5. Obowiązki wszystkich pracowników

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do:

- przestrzegania przepisów ppoż.,
- uczestniczenia w szkoleniach ppoż. i poddawania się sprawdzianom wiedzy,
- realizacji poleceń przełożonych mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku,
- utrzymywania należytego porządku na swoim stanowisku pracy i w jego otoczeniu,
- prawidłowego użytkowania instalacji i urządzeń elektroenergetycznych, a w szczególności przestrzegania zakazów samodzielnego "naprawiania" urządzeń grzejnych

nie mających związku z wykonywaną pracą oraz umieszczania na punktach świetlnych osłon i dekoracji z materiałów palnych,

- posiadania umiejętności posłużenia się podręcznym sprzętem gaśniczym,
- przestrzegania warunków bezpieczeństwa podanych w niniejszej instrukcji,
- znajomości zasad postępowania na wypadek pożaru,
- zgłaszania przełożonym lub upoważnionemu pracownikowi prowadzącemu sprawę ppoż. zauważonych zagrożeń i nieprawidłowości w zabezpieczeniu ppoż.,
- uczestniczenia w akcjach gaśniczych i ratowniczych w przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

ROZDZIAŁ IX

Wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję

USŁUGI POŻARNICZE DAR-POŻ

DARIUSZ OSTROWSKI

UL. SADOWNIKA 11

09 – 500 GOSTYNIN

TEL.: 608 65 13 65

RZECZOZNAWCA DO SPRAW ZABEZPIECZEŃ
PRZECIWOŻAROWYCH
Dariusz Ostrowski
mgr inż. Dariusz Ostrowski
Nr upr. 475/2005

ROZDZIAŁ X

Wzory dokumentów i załączników

Załącznik Nr 1

Oświadczenie o zapoznaniu z postanowieniami zawartymi w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Załącznik Nr 2

Oświadczenie o zapoznaniu z przepisami przeciwpożarowymi

Załącznik Nr 3

Ćwiczenia na obiekcie

Załącznik Nr 4

Instrukcja udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej

Załącznik Nr 5

Zezwolenie jednorazowe na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych

Załącznik Nr 6

Wykaz osób zapoznanych z instrukcją

Załącznik Nr 7

Arkusz zmian wprowadzonych w instrukcji

Załącznik Nr 1

Wzór nr 1

.....
(Imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że zapoznałem(am) się z postanowieniami zawartymi w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Szkoły Podstawowej nr 17 w Płocku przy ul. Miodowej 18, których zobowiązuję się przestrzegać.

Płock, dn.201..... r.

.....
(Podpis pracownika)

Załącznik Nr 2

Wzór nr 2

.....
(Imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że:

- zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami przeciwpożarowymi,
- zostałem(am) zapoznany(a) z rozmieszczeniem i sposobem użycia podręcznego sprzętu gaśniczego , środkami alarmowania, drogami i sposobami ewakuacji,
- zostałem(am) zapoznany(a) z zagrożeniem pożarowym występującym w budynku,
- zostałem(am) zapoznany(a) ze spoczywającymi na mnie obowiązkami w zakresie zapobiegania pożarom i postępowania na wypadek powstania pożaru.

Płock, dn.201.... r.

.....
(Podpis pracownika)

Załącznik Nr 3

ĆWICZENIA NA OBIEKCIE

W dniu.....w zakresie.....

.....
.....
.....
.....

.....
(czytelny podpis)

W dniu.....w zakresie.....

.....
.....
.....
.....

.....
(czytelny podpis)

W dniu.....w zakresie.....

.....
.....
.....
.....

.....
(czytelny podpis)

Załącznik Nr 4

INSTRUKCJA UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY PRZEDMEDYCZNEJ
Niniejsza instrukcja określa zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

INSTRUKCJA PIERWSZEJ POMOCY PRZEDMEDYCZNEJ

W przypadku zaistnienia zdarzenia wymagającego udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej należy:

Podstawowe zasady

- Zachować **SPOKÓJ**
- **ZABEZPIECZYĆ** miejsce wypadku
- **Przede wszystkim zadbać o WŁASNE BEZPIECZEŃSTWO**

WYNEŚĆ OSOBĘ PO SZKODOWANĄ ZE STREFY ZAGROŻENIA

Zgłaszając wypadek podaj

- **GDZIE** wydarzył się wypadek?
- **CO** się stało?
- **ILE** osób jest rannych?
- **JAKIE** mają obrażenia?
- **CZekać** na pytania!

SPRAWDZIĆ CZY OSOBA PO SZKODOWANA JEST PRZYTOMNA
podrzucić za boki, krzyknąć, dotknąć

Jeżeli NIE
WEZWAĆ POMOC
112
lub
999
Jeżeli dostępny jest defibrylator AED SPROWADZIĆ

Jeżeli TAK
to

SPRAWDZIĆ CZY OSOBA PO SZKODOWANA ODDYCHA
- odchył głowę do tyłu,
- unieść żuchwę,
- wysłuchaj przed powierzeniem wypchniętego na wewnątrz policzku
- czy śladki pierśniowa się unosi?
- czy słychać prawidłowy oddech?

Jeżeli NIE
WYKONAĆ 2 WDECHY
1 ODECH / 1 sekunda
zatkaj nos,
głowa odchylona do tyłu
Świadectwem prawidłowej wentylacji jest unoszenie się śladki pierśniowej.

Jeżeli TAK
to

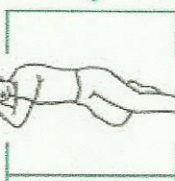

ZASTOSOWAĆ SZTUCZNE ODDYCHANIE I MASAŻ SERCA
30 uderzeń śladki pierśniowej na zmianę z 2 wdechami. Po dostarczeniu defibrylatora typu AED wykonaj porażenia elektryczne wbudowanego w to urządzenie. Punkt ucięcia - środek mostka

Jeżeli TAK
to

POMÓC W MIARĘ MOŻLIWOŚCI
np. opalić powstaje obrażenia

UŁOŻYĆ OSOBĘ PO SZKODOWANĄ W POZYCJI BOCZNEJ USTALONEJ

KONTROLOWAĆ ODDYCHANIE I PRZYTOMNOŚĆ DO MOMENTU NADEJŚCIA POMOCY MEDYCZNEJ

(Kierownictwo pierwsze zastrzeżenie)
(Instrukcja nie stanowi kompleksowego rozważania)

ANBO®

WAŻNE INFORMACJE

TELEFON ALARMOWY	tel. 112
POGOTOWIE RATUNKOWE	tel. 999
AMBULATORIUM	tel.
PIELĘGNIARKA	Nazwisko i imię
OSOBA PRZESZKOŁONA W UDZIELANIU PIERWSZEJ POMOCY	Nazwisko i imię
NAJBLIŻSZA APTECZKA	Skrajność
NOSZE ZNAJDUJĄ SIĘ	Skrajność
DZIAŁ BHP	tel.
INSPEKTOR BHP	Nazwisko i imię

ZEZWOLENIE JEDNORAZOWE nr**na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych****dla**

(pieczęć (nazwa) komórki wydającej)

(Wykonawca)

- I. ☐ Praca z użyciem ognia otwartego
☐ Praca wewnątrz zbiornika, aparatu*
☐ Otwieranie aparatów, rurociągów i urządzeń po opróżnieniu
☐ Praca przy urządzeniach energetycznych

- ☐ Praca wewnątrz studzienek kanalizacyjnych*
☐ Praca na wysokości
☐ Prace ziemne
☐ Praca przy użyciu materiałów niebezpiecznych

II. Ważne w dniu

od godziny

do godziny

przedłużono do godziny

(pieczęć i podpis)

III. Miejsce pracy *(określić dokładnie)*

instalacja, działka

węzeł

nr aparatu

poziom

estakada

mulda

inne

IV. Zakres i rodzaj pracy *(określić dokładnie)*

zakres pracy

używany sprzęt

Zezwala się na prace wewnątrz aparatu bez sprzętu ochrony dróg oddechowych

☐ TAK☐ NIE

Wykonawca jest zobowiązany uporządkować teren po zakończeniu prac.

V. Liczebność zespołu wykonującego pracę:

Pracowników *(nie więcej niż 25 pracowników)*VI. Występujące i przewidywane zagrożenia *(określić dokładnie)*

rodzaj (charakter) zagrożeń

sposób postępowania przy wystąpieniu zagrożenia

miejsce ewakuacji _____

VII. Przygotowanie miejsca pracy (określić dokładnie)

OBSŁUGA INSTALACJI	TAK / NIE		TAK / NIE
• opróżnienie	☐ ☐	• włączenie napięcia	☐ ☐
• przedmuchanie azotem	☐ ☐	• zamknięcie drogi, torów kolejowych	☐ ☐
• odcięcie zawieradłem	☐ ☐	WYKONAWCA	
• zaślepienie	☐ ☐	• przygotowanie rusztowań	☐ ☐
• odkażenie, neutralizacja	☐ ☐	• wykonanie oświetlenia	☐ ☐
• wyczyszczenie	☐ ☐	• demontaż izolacji	☐ ☐
• nadmuch powietrza	☐ ☐	• ogrodzenie strefy niebezpiecznej	☐ ☐
• odłączenie napięcia	☐ ☐	• zabezpieczenie materiałów palnych	☐ ☐
• punkt pomocy doraźnej			
• inne			

VIII. Zabezpieczenie przyległego terenu (określić dokładnie)

WYKONAWCA	TAK / NIE	OBSŁUGA INSTALACJI	TAK / NIE
• zabezpieczenie przed rozpryskiwaniem się iskier	☐ ☐	• zabezpieczenie kratek ściekowych, studzienek kanalizacyjnych w promieniu 20m	☐ ☐
• ogrodzenie terenu	☐ ☐	• zraszanie wodą	☐ ☐
• wywieszenie tablic ostrzegawczych	☐ ☐	• wstrzymanie ruchu kolejowego i drogowego	☐ ☐
• wykonanie osłon, kurtyn	☐ ☐	• wskazanie wykonawcy strefy niebezpiecznej	☐ ☐
• zabezpieczenie ścian wykopu	☐ ☐	•	
• inne			

IX. Środki zabezpieczające

1. Asekuracja / posterunki bezpieczeństwa,

stała ☐ ze strony ruchu, ☐ ze straży pożarnej, ☐ ze strony wykonawcy,

okresowa ☐ ze strony ruchu, ☐ ze straży pożarnej częstotliwość, co godz.

inna _____

2. Sprzęt i odzież ochronna – **standardowo odzież i obuwie antyelektrostatyczne, kask i okulary przeciwodpryskowe, rękawice ochronne.**

☐ ubrania ochronne typu _____

☐ maski przeciwpyłowe	☐ ochronniki słuchu	☐ lina asekuracyjna
☐ maski przeciwgazowe	☐ szelki bezpieczeństwa	☐ aparaty świeżego powietrza
☐ gogle chemicznie szczelne	☐ urządzenie samohamowne	☐ sygnalizator dźwiękowy
☐ osłony twarzy	☐ amortyzator bezpieczeństwa	☐ aparaty oddechowe

inne _____

3. Zabezpieczenie przeciwpożarowe – podręczny sprzęt gaśniczy *(za stosowanie odpowiedniego sprzętu odpowiada Wykonawca).*

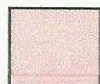
Sprzęt przenośny (gaśnica):	Sprzęt przewoźny (agregat):	Dodatkowo:
☐ śniegowa min. 5 kg szt.	☐ śniegowy	☐ koc gaśniczy
☐ proszkowa min 6 kg szt.	☐ proszkowy	☐ zraszanie

inne _____

4. Kontrola analityczna

☐ wymagana	☐ niewymagana
☐ wybuchowość	☐ zawartość tlenu
☐ toksyczność	☐ temperatura

max 30 minut przed rozpoczęciem prac oraz
co

godz. w trakcie wykonywania pracy.

inne _____

5. Pozostałe.

TAK / NIE

• zgłoszenie do Straży Pożarnej	☐ ☐
• zgłoszenie do Centralnego Działu Harmonogramowania i Koordynacji Produkcji	☐ ☐
• zgłoszenie do sąsiednich komórek organizacyjnych	☐ ☐
• zgłoszenie do innych służb zależnie od sytuacji i potrzeb	☐ ☐
• instruktaż dla Wykonawcy	☐ ☐
• inne _____	

X. Uzgodnienia

Uzgodniono

z _____

w zakresie _____

XI. Osoby związane z realizacją zezwolenia

1. Przyjąłem do wiadomości i przestrzegania ustalenia punktów I – IX:

Przygotowanie miejsca pracy.

imię i nazwisko	czytelny podpis
Asekuracja ze strony ruchu.	Asekuracja ze strony wykonawcy – osoba kierująca pracownikami.
imię i nazwisko	czytelny podpis

2. Kontrola analityczna. Przyjąłem do realizacji ustalenia punktu I–VI.

imię i nazwisko	czytelny podpis
-----------------	-----------------

3. **Zabezpieczenie elektroenergetyczne, mechaniczne, PiA** *(potwierdzenie przez Kierownika, mistrza lub operatora branży elektroenergetycznej i PiA z odpowiednimi uprawnieniami energetycznymi).*
Wykonano zakres prac określonych w punkcie VII.

pieczęć i podpis nadzoru	pieczęć i podpis nadzoru	pieczęć i podpis nadzoru
--------------------------	--------------------------	--------------------------

4. **Uzgodnienia** *(pkt. X – potwierdzenie przez minimum mistrza).*

pieczęć i podpis	pieczęć i podpis	pieczęć i podpis
------------------	------------------	------------------

5. **Wykonawca** *(osoba kierująca pracownikami).* Punkty I–X przyjąłem do wiadomości i przestrzegania.

imię i nazwisko	czytelny podpis
-----------------	-----------------

6. **Nadzorujący** *(osoba kierująca pracownikami).* Potwierdzam wykonanie ustaleń punktów VI–X.

imię i nazwisko – stanowisko	pieczęć i podpis
------------------------------	------------------

XII. ZATWIERDZAM *(osoba posiadająca szkolenia bhp dla wyższej kadry kierowniczej)*

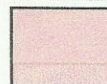
data	pieczęć i podpis
------	------------------

XIII. Kontrola po zakończeniu robót – dokonuje Nadzorujący lub Asekurujący w obecności Wykonawcy.

Dokonano kontroli miejsca prowadzenia prac. W wyniku kontroli stwierdzono:

Ponowna kontrola /
zalecenia

XIV. Oświadczenie o zakończeniu pracy. Prace zostały zakończone o
godz.

czytelny podpis Nadzorującego lub Asekurującego	czytelny podpis Wykonawcy
---	---------------------------

XV. Załączniki

1. Wyniki analiz

Nr sprzętu pomiarowego _____

2. Inne _____

Objaśnienie:

* — zaznaczenie pozycji „praca wewnątrz zbiornika, aparatu” lub „praca wewnątrz studzienek kanalizacyjnych” skutkuje wystawieniem „Karty wejścia do zbiornika” i umieszczeniem jej w widocznym miejscu na zewnątrz zbiornika.

** — niepotrzebne skreślić

UWAGA! Niniejsze zezwolenie jednorazowe jest dokumentem określającym warunki bezpieczeństwa przy wykonywaniu prac określonych w punkcie IV.

[illegible]

WYKAZ OSÓB ZAPOZNANYCH Z TREŚCIĄ INSTRUKCJI

[illegible]

Załącznik Nr 7

ARKUSZ AKTUALIZACJI ZMIAN WPROWADZONYCH W INSTRUKCJI

Lp.	Nr strony (rozdziału)	Zmiana dotyczy	Wprowadził Data	Zatwierdził Data

Rejestr zmian i aktualizacja instrukcji

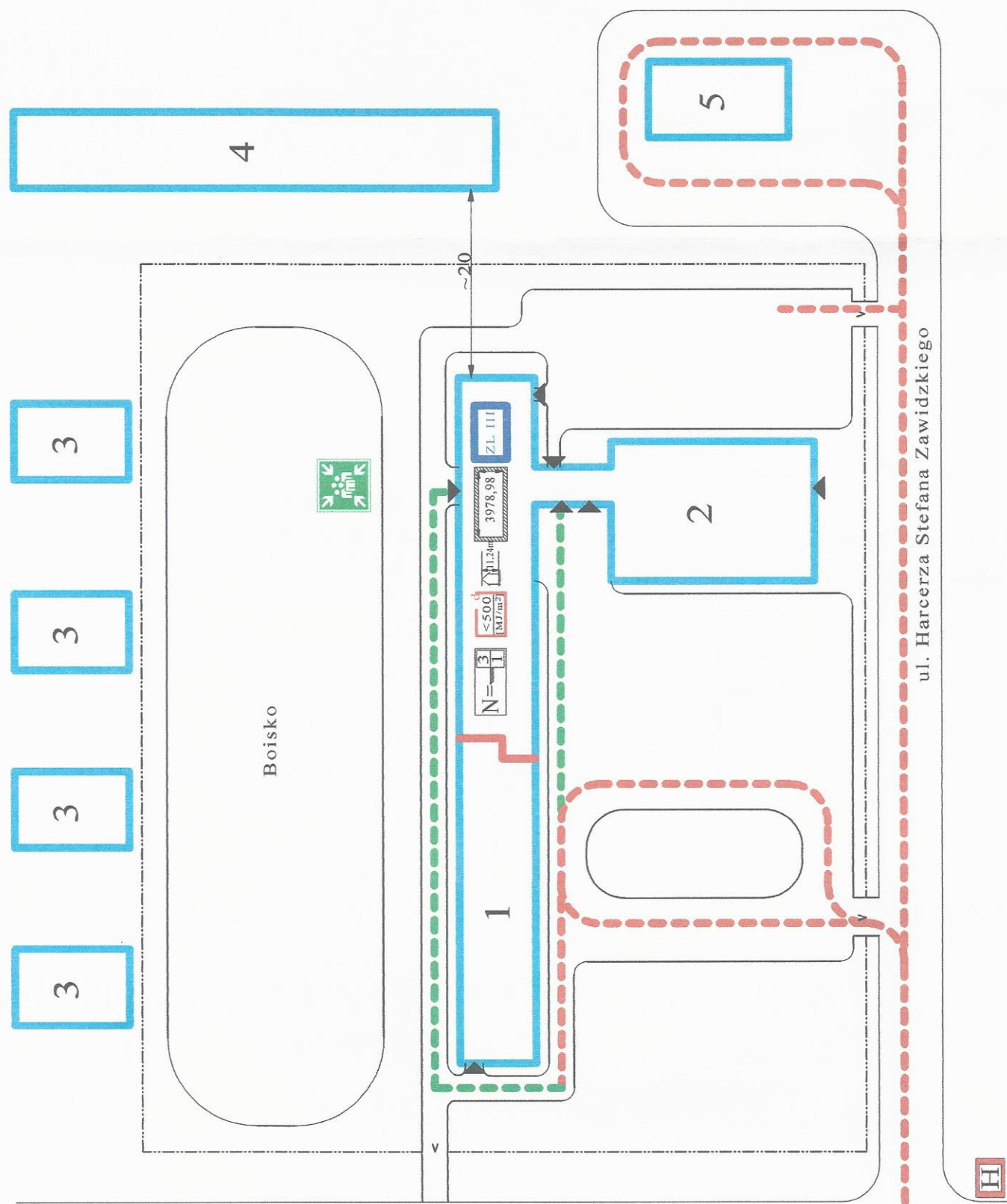
Zmiany w niniejszej instrukcji oraz przeglądy aktualności jej treści i przestrzegania, dokonywane są zgodnie z ustaleniami i odnotowywane w załącznik Nr 7.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 17 W PŁOCKU

SZKIC SYTUACYJNY

- ▲ - Wyjście z budynku
- - Liczba kondygnacji nad./podziemnych
- - Obciążenie ogniowe
- - Wysokość budynku
- - Powierzchnia budynku
- - Miejsce zbiórki do ewakuacji
- - Kategoria zagrożenia budynku
- - Hydrant zewnętrzny nadziemny
- - Droga pożarowa
- - Dojście ekip ratowniczych
- - Ściana oddzielenia przeciwpożarowego REI120

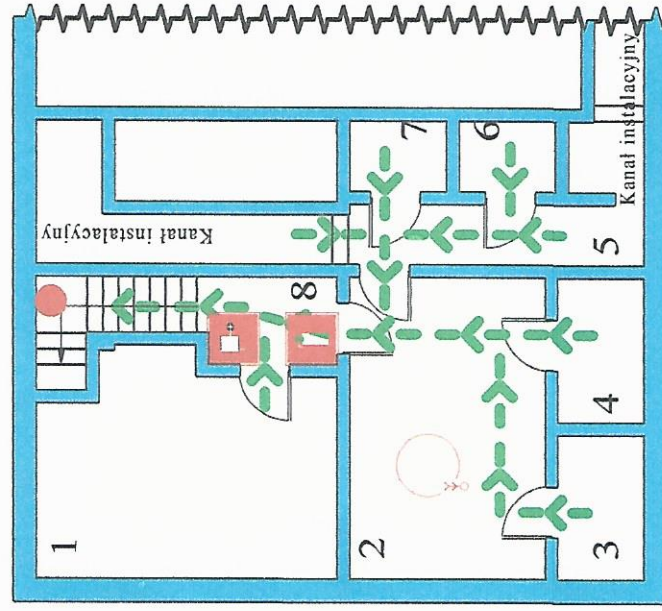
OZNACZENIA:

- 1 - Budynek Szkoły
- 2 - Sala gimnastyczna
- 3 - Garaż
- 4 - Blok mieszkalny
- 5 - Garaż

Dane techniczne strefy pożarowej Szkoły Podstawowej nr 17 - segmentu I:

- powierzchnia zabudowy budynku - 2074,63 m²
- powierzchnia wewnętrzna pomieszczeń - 3978,98 m²
- kubatura - 14301 m³
- ilość kondygnacji nadziemnych - 3
- ilość kondygnacji podziemnych - 1
- odległość od najbliższego obiektu - ~20 m

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO SZKOŁA PODSTAWOWA NR 17 W PŁOCKU RZUT PIERWSZEJ KONDYGNACJI PODZIEMNEJ

OZNACZENIA:

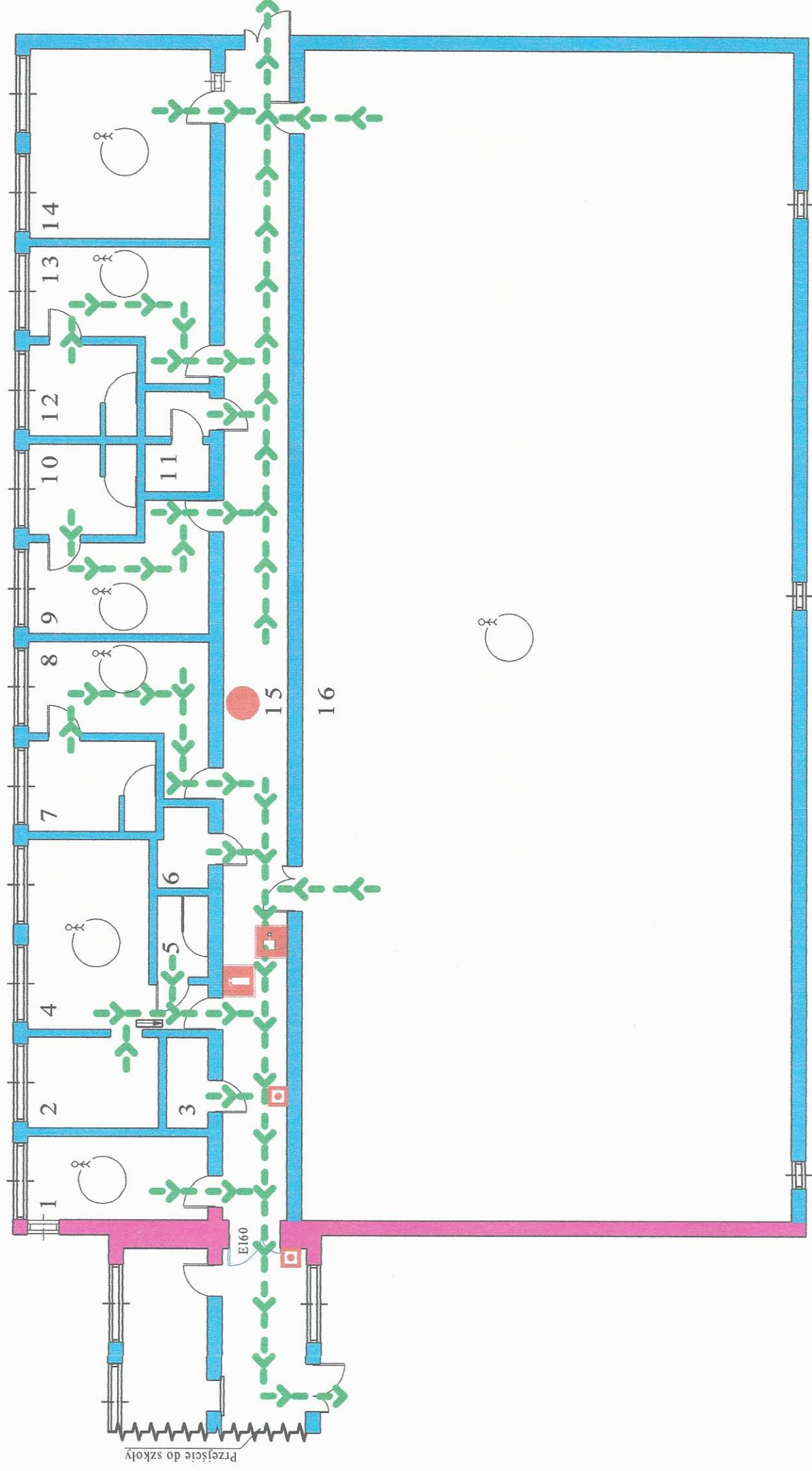
- Kierunek ewakuacji
- Kierunek ewakuacji końcowy
- Gaśnica
- Hydrant wewnętrzny
- Maksymalna liczba osób w pomieszczeniu
- Tu jestem

LEGENDA:

- 1. Magazyn warzyw
- 2. Pom. konserwatora
- 3-7. Piwnica
- 8. Korytarz

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO SZKOŁA PODSTAWOWA NR 17 W PŁOCKU

RZUT PIERWSZEJ KONDYGNACJI NADZIEMNEJ SALA GIMNASTYCZNA

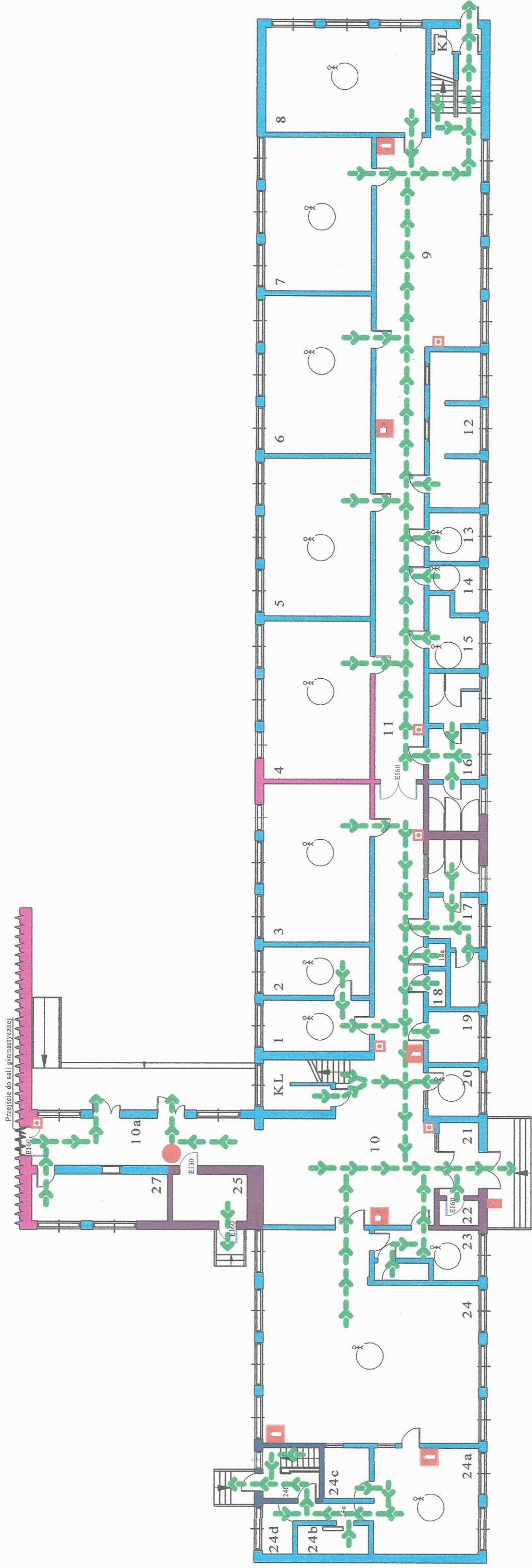
OZNACZENIA:

- Kierunek ewakuacji
- Kierunek ewakuacji końcowy
- Gaśnica
- Hydrant wewnętrzny
- Ściana przeciwpożarowa EI15
- Ściana przeciwpożarowa REI120
- Drzwi przeciwpożarowe
- Maksymalna liczba osób w pomieszczeniu
- Tu jestem
- Ręczny ostrzegacz pożaru

LEGENDA:

- Gab. stomatologa
- Magazyn sprzętu
- Pom. gospodarcze
- Pokój nauczycieli
- Toaleta
- Toaleta dla niepełnosprawnych
- Toaleta
- 8-9. Przebiegająca
10. Toaleta
11. Toaleta męska
12. Toaleta
13. Przebiegająca
14. Siłownia
15. Korytarz
16. Sala gimnastyczna

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO SZKOŁA PODSTAWOWA NR 17 W PŁOCKU RZUT PIERWSZEJ KONDYGNACJI NADZIEMNEJ

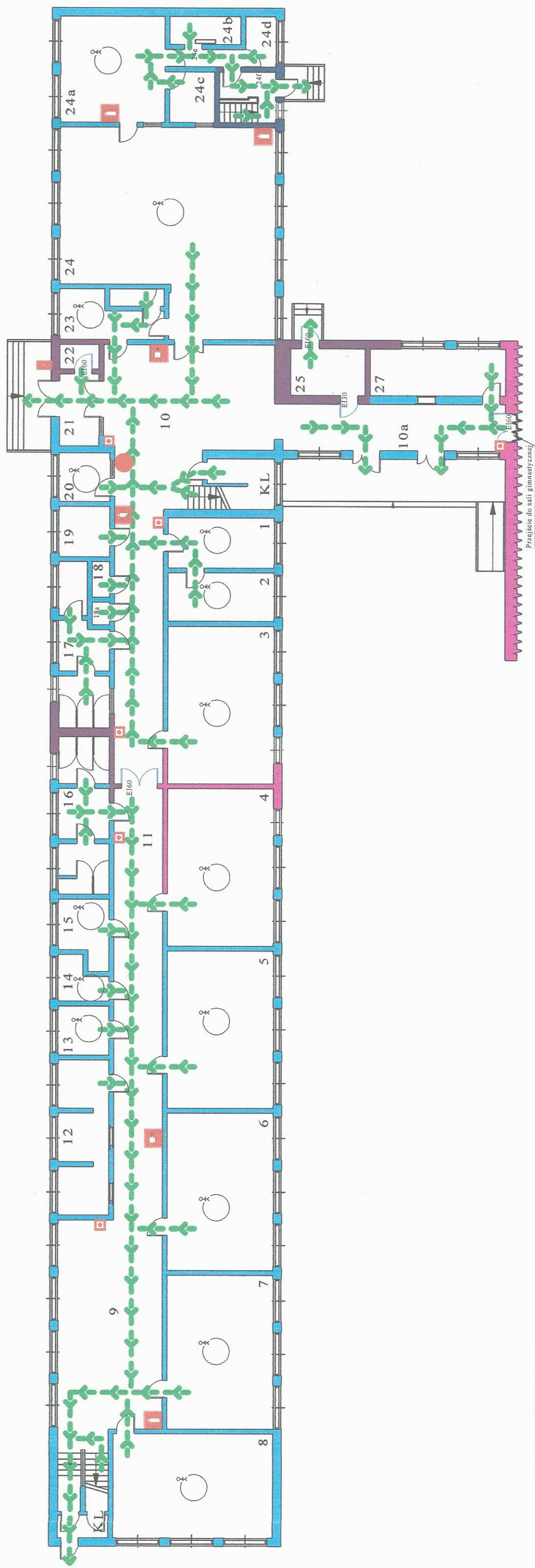
OZNACZENIA:

- Kierunek ewakuacji
- Kierunek ewakuacji końcowy
- Gaśnica
- Hydrant wewnętrzny
- Ściana przeciwpożarowa EI15
- Ściana przeciwpożarowa REI60
- Ściana przeciwpożarowa REI120
- Projektowana ściana przeciwpożarowa REI120
- Drzwi przeciwpożarowe
- Ręczny ostrzegacz pożaru
- Przeciwpowozowy wyłącznik prądu
- Maksymalna liczba osób w pomieszczeniu
- Tu jestem

LEGENDA:

- KL. Klatka schodowa
- 1. Sekretariat
- 2. Gab. dyrektora
- 3-4. Sala lekcyjna
- 5. Biblioteka
- 6-8. Sala lekcyjna
- 9. Hol
- 10. Korytarz
- 10a. Korytarz łącznika
- 11. Korytarz
- 12. Szatnia
- 13. Pom. kierownika
- 14. Pom. intendenci
- 15. Pom. pielęgniarki
- 16. Toaleta damska
- 17. Toaleta męska
- 18. Łazienka nauczycieli
- 18a. Schowek
- 19. Magazyn
- 20. Pom. woźnych
- 21. Wiatrołap
- 22. Pom. technika
- 23. Pom. socjalne
- 24. Świetlica
- 24a. Kuchnia
- 24b. Mag. spożywczy
- 24c. Zmywalnia
- 24d. Przygotownia
- 24e. Przedsiónek
- 24f. Wiatrołap
- 25. Węzeł c.o.
- 27. Szatnia

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO SZKOŁA PODSTAWOWA NR 17 W PŁOCKU RZUT PIERWSZEJ KONDYGNACJI NADZIEMNEJ

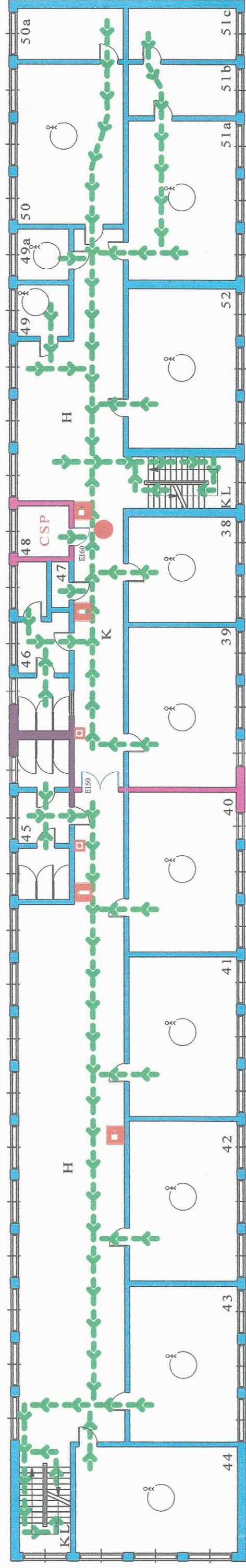
OZNACZENIA:

- Kierunek ewakuacji
- Kierunek ewakuacji końcowy
- Gaśnica
- Hydrant wewnętrzny
- Ściana przeciwpożarowa EI15
- Ściana przeciwpożarowa REI60
- Ściana przeciwpożarowa REI120
- Projektowana ściana przeciwpożarowa REI120
- Drzwi przeciwpożarowe
- Ręczny ostrzegacz pożaru
- Przeciwpowietrzny wyłącznik prądu
- Maksymalna liczba osób w pomieszczeniu
- Tu jestem

LEGENDA:

- KL. Klatka schodowa
- 1. Sekretariat
- 2. Gab. dyrektora
- 3-4. Sala lekcyjna
- 5. Biblioteka
- 6-8. Sala lekcyjna
- 9. Hol
- 10. Korytarz
- 10a. Korytarz łącznika
- 11. Korytarz
- 12. Szatnia
- 13. Pom. kierownika
- 14. Pom. intendenta
- 15. Pom. pielęgniarki
- 16. Toaleta damska
- 17. Toaleta męska
- 18. Łazienka nauczycieli
- 18a. Schowek
- 19. Magazyn
- 20. Pom. woźnych
- 21. Wiatrołap
- 22. Pom. technika
- 23. Pom. socjalne
- 24. Świetlica
- 24a. Kuchnia
- 24b. Mag. spożywczy
- 24c. Zmywalnia
- 24d. Przygotownia
- 24e. Przedsiónek
- 24f. Wiatrołap
- 25. Węzeł c.o.
- 27. Szatnia

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO SZKOŁA PODSTAWOWA NR 17 W PŁOCKU RZUT DRUGIEJ KONDYGNACJI NADZIEMNEJ

OZNACZENIA:

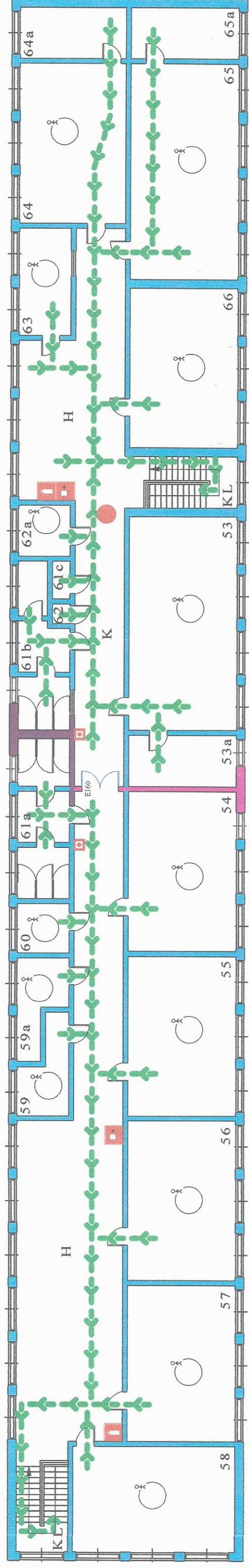
- Kierunek ewakuacji
- Kierunek ewakuacji końcowy
- Gaśnica
- Hydrant wewnętrzny
- Ściana przeciwpożarowa EI15
- Ściana przeciwpożarowa REI120
- Projektowana ściana przeciwpożarowa REI120
- Ręczny ostrzegacz pożaru
- Drzwi przeciwpożarowe
- Maksymalna liczba osób w pomieszczeniu
- Tu jestem
- Centrala Sygnalizacji Pożaru

LEGENDA:

- 51c. Pom. kuchenne
- 51b. Zaplecze socjalne
- 51a. Pokój nauczycielski
- 52. Sala lekcyjna
- KL. Klatka schodowa
- 38-44. Sala lekcyjna
- H. Hol
- 45. Toaleta damska

- 45. Toaleta męska
- 47. Toaleta nauczycieli
- 48. Serwerownia
- 49. Gab. v-ce dyrektora
- 49a. Gab. v-ce dyrektora
- 50. Sala lekcyjna
- 50a. Zaplecze

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO SZKOŁA PODSTAWOWA NR 17 W PŁOCKU RZUT TRZECIEJ KONDYGNACJI NADZIEMNEJ

OZNACZENIA:

- Kierunek ewakuacji
- Kierunek ewakuacji końcowy
- Gaśnica
- Hydrant wewnętrzny
- Ściana przeciwpożarowa EI15
- Ściana przeciwpożarowa REI120
- Projektowana ściana przeciwpożarowa REI120
- Ręczny ostrzegacz pożaru
- Drzwi przeciwpożarowe
- Maksymalna liczba osób w pomieszczeniu
- Tu jestem

LEGENDA:

- 65a. Zaplecze
- 65-66. Sala lekcyjna
- KL. Klatka schodowa
- 53. Sala lekcyjna
- 53a. Zaplecze
- 54-58. Sala lekcyjna

- H. Hol
- 59. Prac. zajęć kor.- komp.
- 59a. Gab. logopedy
- 60. Sala rewalidacyjna
- 61a. Toaleta damska
- 61b. Toaleta męska

- 61c. Toaleta nauczycieli
- 62. Schowek
- 62a. Pom. socjalne
- 63. Gab. pedagoga
- 64. Sala lekcyjna
- 64a. Zaplecze